

लागू मिति: २०७४।०२।१२
प्रथम संशोधन लागू मिति: २०७५।०३।१५
दोस्रो संशोधन लागू मिति: २०७५।०४।१५
तेस्रो संशोधन लागू मिति: २०७५।०७।१२
चौथो संशोधन लागू मिति: २०७५।०९।०३
पाँचौं संशोधन लागू मिति: २०७५।०९।२३
छैठौं संशोधन लागू मिति: २०७९।०७।१७
सातौं संशोधन लागू मिति: २०७९।१२।२९
आठौं संशोधन लागू मिति: २०८१।०८।०७
नवौं संशोधन लागू मिति: २०८२।०४।०९
दशौं संशोधन लागू मिति: २०८२।०८।०४

धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल धितोपत्र बोर्डले यो निर्देशिका बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो निर्देशिकाको नाम धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४ रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) “अग्राधिकार शेयर” भन्नाले लाभांश प्रदान गर्दा साधारण शेयरधनी भन्दा पहिले लाभांश पाउने अधिकार रहने गरी सङ्गठित संस्थाद्वारा निष्काशन गरिने धितोपत्र सम्झनु पर्छ ।

(ख) “ऐन” भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्झनु पर्छ ।

(ग) “ऋणपत्र” भन्नाले तोकिएको व्याज प्रदान गर्ने गरी सङ्गठित संस्था वा अन्तराष्ट्रिय वित्तीय संस्थाद्वारा निष्काशन गरिने डिबेञ्चर वा बण्ड सम्झनु पर्छ ।

(घ) “धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता” भन्नाले धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) नियमावली, २०६४ को नियम १६ को खण्ड (ख) बमोजिमको धितोपत्र प्रत्याभूति (अण्डरराइटिङ्ग) को कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

(ङ) “नियमावली” भन्नाले धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ सम्झनु पर्छ ।

(च) “निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धक” भन्नाले धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) नियमावली, २०६४ को नियम १६ को खण्ड (क) बमोजिमको कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

(छ) “निष्काशन बैङ्क” भन्नाले निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकसँग सम्भौता गरी धितोपत्र निष्काशनका क्रममा आवेदकबाट प्राप्त हुने रकम जम्मा गर्न जिम्मेवारी लिने वाणिज्य बैङ्क तथा राष्ट्रिय स्तरको विकास बैङ्क सम्झनु पर्छ ।

- 1(ज) “खुद सम्पत्ति” भन्नाले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार सङ्गठित संस्थाको शेयरको चुक्ता पूँजी तथा जगेडा कोषहरूको कुल जोडमा सञ्चित नोक्सानीको कुल रकम र अपलेखन गर्न बाँकी स्थगन र विविध खर्चहरू तथा ख्याति घटाई बाँकी रहन जाने खुद सम्पत्ति (नेटवर्थ) रकम सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “प्रिमियम” भन्नाले धितोपत्रको अङ्कित मूल्य भन्दा बढी मूल्य सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “पूँजी फिर्ता जगेडा कोष” भन्नाले सङ्गठित संस्थाले जारी गरेको अग्राधिकार शेयर फिर्ता गर्दा वा कम्पनीले आफ्नो शेयर आफै खरिद गरेको अवस्थामा प्रचलित कानून बमोजिम धितोपत्रको अङ्कित मूल्य बराबरको रकम जम्मा गरी खडा गरिएको कोष सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “बोनस शेयर” भन्नाले कम्पनीको मुनाफाबाट भएको वचत वा जगेडा कोषलाई पूँजीकरण गरी शेयरधनीहरूलाई अतिरिक्त शेयरको रूपमा जारी गरिएको शेयर सम्झनु पर्छ । सो शब्दले वचत वा जगेडा कोषलाई पूँजीकरण गरी शेयरको चुक्ता रकम वृद्धि गरेको अवस्था समेतलाई जनाउँछ ।
- (ठ) “बोर्ड” भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्झनु पर्छ ।
- (ड) “शेयर रजिष्ट्रार” भन्नाले धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) नियमावली, २०६४ को नियम १६ को खण्ड (ग) बमोजिमको कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।
- (ढ) “सङ्कलन केन्द्र” भन्नाले निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धक, निष्काशन कर्ता कम्पनी, धितोपत्र निष्काशनको क्रममा आवेदन फाराम वितरण गर्न तथा आवेदन बुझिलिन मञ्जुर गरी निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकसँग सम्झौता गर्ने बैङ्क, वित्तीय संस्था, मर्चेन्ट बैङ्कर वा आस्वा प्रणालीमा सहभागी बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था

३. धितोपत्र निष्काशनका लागि निवेदन दिनु पर्ने : (१) धितोपत्र निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले आफूले निष्काशन गर्न चाहेको धितोपत्रको सम्बन्धमा विवरणपत्र, हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरण, विवरण पुस्तिका, विक्री प्रस्ताव वा अन्य विवरण स्वीकृतिका लागि बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदनमा सङ्गठित संस्थाले प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन (इनिशियल पब्लिक अफरिङ्ग), हकप्रद शेयर निष्काशन, थप धितोपत्र निष्काशन, ऋणपत्र निष्काशन, अग्राधिकार शेयर निष्काशन वा अन्य निष्काशन मध्ये कुन निष्काशन गर्ने हो सो स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ ।

2(२क) प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले क्रेडिट रेटिङ्ग प्रदान गर्ने संस्थाबाट न्यूनतम ग्रेड भन्दा कमिमा एक स्तर माथिको रेटिङ्ग प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

¹ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (सातौँ संशोधन) निर्देशिका २०७९ द्वारा संशोधित

² धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पाँचौँ संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा थप

(३) सङ्गठित संस्थाले निवेदन साथ पेश गर्ने सम्पूर्ण कागजातका प्रतिलिपिहरू अधिकार प्राप्त व्यक्तिले प्रमाणित गरेको हुनु पर्नेछ ।

(४) सङ्गठित संस्थाको साधारण सभाले धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्नको लागि पारित गरेको निर्णय बमोजिम सम्पूर्ण धितोपत्र एकमुष्ट दर्ता गर्न निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम कुनै निवेदन परेमा बोर्डले आवश्यक कारवाही गरी नियमावलीको नियम १३ बमोजिम स्वीकृति प्रदान गर्नेछ ।

४. **निष्काशन गर्नु पर्ने प्रतिशत** : (१) प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले धितोपत्रको प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्दा नियमावलीको अधिनमा रहि धितोपत्र बजारमा कारोबारका लागि पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध हुने गरी निष्काशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) स्थानिय प्राकृतिक स्रोत र साधनलाई कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गर्ने सङ्गठित संस्थाले उद्योग वा आयोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरूलाई बिक्री वितरण गर्नको लागि नियमावली बमोजिम शेयर छुट्याएको हुनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाहरूलाई निष्काशन गरिएको शेयर बिक्री नभई बाँकी रहन गएमा त्यस्तो शेयर सर्वसाधारण समूहमा थप गरी जारी गर्नु पर्नेछ ।

४(क). **आयोजना प्रभावित स्थानीयलाई धितोपत्र निष्काशन** : (१) कुनै सूचीकृत जलविद्युत कम्पनीको कम्तीमा एकाउन्स प्रतिशत शेयर स्वामित्व रहेको सहायक जलविद्युत कम्पनी वा सरकारी स्वामित्वको कम्पनीले विशेष परिस्थितिमा आयोजना प्रभावित स्थानीयलाईभन्दा पूर्व सर्वसाधारणलाई साधारण शेयरको प्राथमिक निष्काशन गर्न चाहेमा बोर्डले त्यस्तो कम्पनीलाई आयोजना प्रभावित स्थानीयलाईभन्दा पूर्व सर्वसाधारणलाई साधारण शेयरको प्राथमिक निष्काशन गर्ने अनुमति दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम धितोपत्र निष्काशन गरेमा त्यस्तो संगठित संस्थाले आयोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दालाई निष्काशन गरिने धितोपत्र प्रत्याभूत गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको मुख्य कम्पनीको खुद सम्पत्ति सकारात्मक भएको र विगत तीन वर्षदेखि लगातार नाफामा भएको हुनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम सर्वसाधारण समूहलाई पहिला सार्वजनिक धितोपत्र निष्काशन गर्दा आयोजना प्रभावित बासिन्दाले धितोपत्र आवेदन गर्न नपाउने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम आयोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दालाईभन्दा पहिला सर्वसाधारणलाई शेयर निष्काशन गरेको जलविद्युत कम्पनीले त्यस्तो सार्वजनिक निष्काशन गरेको छ, महिना वा विद्युतको उत्पादन शुरु हुनुभन्दा कम्तीमा तीन महिनामा जुन पहिला हुन्छ, सो समयभित्र स्थानियलाई शेयर निष्काशन गर्नु पर्नेछ ।

४ख. **विदेशमा बसी रोजगार गरेका नेपालीहरूलाई शेयर निष्काशन** : (१) संगठित संस्थाले सर्वसाधारणलाई प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्नु अगावै सार्वजनिक निष्काशन गरिने शेयरको १० प्रतिशत नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा बसी रोजगार गरिरहेका नेपालीहरूका लागि छुट्याउनु पर्नेछ ।

^३ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (तेस्रो संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा थप

^४ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (छैटौं संशोधन) निर्देशिका २०७९ द्वारा थप

5(२) उपदफा (१) बमोजिम छुट्याएको शेयर निष्काशन गर्दा निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकले सर्वसाधारणको लागि निष्काशन गर्नु अगावै आव्हानपत्र प्रकाशन गरी कम्तीमा चार कार्य दिन दरखास्त खुला रहने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

तर उक्त अवधिभित्र निष्काशन गरिएको सबै धितोपत्र विक्री नभएमा त्यस्तो दरखास्त खुल्ला भएको मितिले बढीमा पन्ध्र दिनका लागि धितोपत्रको दरखास्त खुल्ला राख्न सक्नेछ, र सोको जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निष्काशित शेयरमा आवेदन दिंदा बोर्डबाट धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न अनुमति प्राप्त आस्वा सदस्य बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको विप्रेषण (रेमिट्यान्स) बचत खाता मार्फत मात्र भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : “विप्रेषण (रेमिट्यान्स) बचत खाता” भन्नाले नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा बसी रोजगार गरिरहेका नेपाली नागरिकको बोर्डबाट धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न अनुमति प्राप्त आस्वा सदस्य बैंक वा वित्तीय संस्थामा सम्बन्धित व्यक्तिको नाममा रहेको विप्रेषण (रेमिट्यान्स) बचत खाता सम्भन्नु पर्छ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको निष्काशनमा आवेदन गर्न विप्रेषण (रेमिट्यान्स) बचत खातामा पछिल्लो छ महिनामा पचास हजार नेपाली रुपैयाँ सम्बन्धित व्यक्तिले आफू रोजगार रहेको मुलुकबाट जम्मा गरेको हुनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (२) बमोजिम निष्काशित शेयरको बाँडफाँड दफा ३० बमोजिम गर्नुपर्नेछ । यसरी बाँडफाँड भए पश्चात मात्र सर्वसाधारणको लागि प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (२) बमोजिम निष्काशित शेयर विक्री नभई बाँकी रहन गएमा त्यस्तो शेयर सर्वसाधारण समूहमा थप गरी जारी गर्नु पर्दछ ।

(७) निक्षेप सदस्यले यस दफाको प्रयोजन लागि विदेशमा बसी रोजगारी गरिरहेको नेपाली नागरिकका लागि हितग्राहि खाता खोल्दा विद्युतिय माध्यमबाट समेत ग्राहक पहिचान विवरण रुजु गरी हितग्राहि खाता खोल्न सक्नेछ ।

(८) यस दफाको प्रयोजनको लागि विदेशमा बसी रोजगार गरिरहेका नेपाली नागरिकहरूका लागि बोर्डबाट धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न अनुमति प्राप्त आस्वा सदस्य बैंक वा वित्तीय संस्थाले विद्युतिय माध्यमबाट सिआरएन नम्बर लिई आवेदन दिने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(९) उपदफा (२) बमोजिम निष्काशित शेयरमा आवेदन दिएका विदेशमा बसी रोजगार गरिरहेका नेपाली नागरिकले सर्वसाधारणलाई छुट्याएको शेयरमा आवेदन गर्न सक्ने छैन ।

५. **कर्मचारीका लागि शेयर छुट्याउने** : (१) प्रचलित कानूनले विशेष व्यवस्था गरेकोमा बाहेक सङ्गठित संस्थाले सर्वसाधारणलाई छुट्याएको शेयर मध्ये बढीमा पाँच प्रतिशतसम्म संस्थामा कार्यरत करार र ज्यालादारी कर्मचारी बाहेकका कर्मचारीलाई छुट्याउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि संस्थामा कार्यरत रहेको कर्मचारी संख्याको आधारमा देहाय बमोजिम शेयर छुट्याउनु पर्नेछ :-

⁵ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (नवौं संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा संशोधित

<u>कर्मचारी सङ्ख्या</u>	<u>शेयर प्रतिशत</u>
एकदेखि पचास जनासम्म	दुई प्रतिशत
एक्काउन्नदेखि एक सय जनासम्म	तीन प्रतिशत
एक सय एक देखि दुई सय जनासम्म	चार प्रतिशत
दुई सय एकदेखि माथि	पाँच प्रतिशत

(३) सङ्गठित संस्थाले सार्वजनिक निष्काशन गर्न अगावै संस्थामा कार्यरत कर्मचारीका लागि शेयर निष्काशन गरिसकेको भएमा वा प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा विशेष व्यवस्था गरी कर्मचारीका लागि छुट्टै शेयर जारी गर्न सक्ने व्यवस्था भएमा सार्वजनिक निष्काशनका लागि सर्वसाधारणलाई छुट्याइएको शेयरबाट कर्मचारीलाई बाँडफाँड गर्न पाइने छैन ।

६. **धितोपत्र सूचीकरण तथा अभौतिकीकरणका लागि निवेदन दिनु पर्ने** : (१) दफा ३ बमोजिमको निवेदन स्वीकृत भएको बढीमा सात कार्य दिनभित्र सङ्गठित संस्थाले आफ्नो धितोपत्र सूचीकरणका लागि अनुमितपत्र प्राप्त धितोपत्र बजारमा निवेदन दिनु पर्नेछ, र सो को जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) दफा ३ बमोजिमको निवेदन स्वीकृत भएको सात कार्य दिनभित्र सङ्गठित संस्थाले आफ्नो धितोपत्रको अभौतिकीकरणका लागि अनुमितपत्र प्राप्त केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा निवेदन दिनु पर्नेछ, र सो को जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

७. **धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन** : (१) धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन (फर्दर पब्लिक इश्यु) गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र, नियमावली वा सम्बन्धित संस्थाको चार्टरमा थप सार्वजनिक निष्काशन गर्न सकिने सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन भए पश्चात सङ्गठित संस्थाको पूँजी संरचना तथा सञ्चालक समितिमा हुने परिवर्तन सम्बन्धमा त्यस्तो सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र, नियमावली तथा सम्बन्धित संस्थाको चार्टरमा स्पष्ट व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ ।

(३) सङ्गठित संस्थाले साधारण सभाबाट निर्णय भएको दुई महिनाभित्र धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशनको लागि बोर्डमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निवेदन दिँदा सङ्गठित संस्थाले देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछ :-

- (क) धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गर्ने सम्बन्धमा सञ्चालक समिति तथा साधारण सभाको निर्णय,
- (ख) पछिल्लो पाँच वर्षको लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण,
- (ग) धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशनका लागि नियुक्त गरिएको निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकसँग गरिएको सम्झौता,
- (घ) निष्काशन गरिने धितोपत्र प्रत्याभूत (अण्डरराइट) गरिएको भए प्रत्याभूतिकर्तासँग गरिएको सम्झौता ।

(५) सङ्गठित संस्थाले धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गरेको मितिले पाँच वर्ष पूरा नभएसम्म पुनः धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गर्न सक्ने छैन ।

८. **बैङ्क, वित्तीय वा बीमा बाहेकका सूचिकृत सङ्गठित संस्थाको थप सार्वजनिक निष्काशन** : (१) नियमावलीको नियम १४ बमोजिम धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गर्ने सङ्गठित संस्था बैङ्क, वित्तीय वा बीमा सम्बन्धी व्यवसाय गर्ने बाहेकका अन्य सूचिकृत सङ्गठित संस्था भएमा त्यस्तो सङ्गठित संस्थाले धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन मार्फत प्राप्त हुने रकम सोही सङ्गठित संस्थामा वा सङ्गठित संस्था प्रवर्द्धित परियोजनामा लगानी गर्ने भएमा देहायको अवस्थाहरू पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-

- (क) धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन तथा सो निष्काशनबाट प्राप्त हुने कूल रकमको उपयोग सम्बन्धमा स्पष्ट वित्तीय योजना तथा रणनीतिहरू साधारण सभाबाट पारित गरेको,
- (ख) क्रेडिट रेटिङ्ग गरेको,
- (ग) जारी पूँजी शत प्रतिशत चुक्ता भएको,
- (घ) परियोजना निर्माणको लागि प्रचलित कानून बमोजिम कुनै निकायबाट इजाजत, अनुमति वा स्वीकृति लिनु पर्ने भएमा त्यस्तो इजाजत, अनुमति वा स्वीकृति लिएको,
- (ङ) परियोजना निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा खरिद वा अन्य प्रकारले व्यवस्था गरी कारखाना भवन, कार्यालय भवन, गोदामघर तथा अन्य आवश्यक पूर्वाधार निर्माण कार्य शुरु गरेको,
- (च) परियोजनाको लागि आवश्यक पर्ने यान्त्रिक, उपकरण तथा त्यसका पार्टपूजा लगायतका वस्तु खरिद गर्नु पर्ने भएमा खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाएको,
- (छ) परियोजना निर्माणको लागि वित्तीय व्यवस्थापन तथा फाइनान्सियल क्लोजर को सैद्धान्तिक सहमतिपत्र (लेटर अफ ईन्टेन्ट) प्राप्त गरेको,
- (ज) जलविद्युत परियोजनाको सम्बन्धमा परियोजना विकास सम्झौता तथा विद्युत खरिद सम्झौता गरिसकेको र जलविद्युत गृह तथा अन्य पूर्वाधारहरू निर्माणका लागि टेण्डर आह्वान गरेको,

(२) सङ्गठित संस्थाले थप सार्वजनिक निष्काशन सम्बन्धमा उपदफा (१) मा उल्लिखित अवस्थाहरू पूर्ण पालना भएको सम्बन्धमा सो सङ्गठित संस्थाको लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराई बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) सङ्गठित संस्थाले दोश्रो कम्पनीको शेयर खरिद गर्ने उद्देश्यले धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गर्न पाउने छैन ।

९. **ऋणपत्र निष्काशन** : (१) सङ्गठित संस्थाले ऋणपत्र निष्काशन गर्दा विवरणपत्रमा नियमावलीको नियम ११ मा उल्लिखित विवरणको अतिरिक्त देहायको विवरण समेत खुलाउनु पर्नेछ :-

- (क) जारी गरिने ऋणपत्रबाट प्राप्त हुने रकम उपयोग गरिने कार्य, ऋणपत्रको अवधि, व्याजदर, व्याज भुक्तानी गर्ने समय, अवधि, स्थान र तरीका,
- (ख) सङ्गठित संस्थाको सम्पत्तिमा ऋणपत्रवालाको प्रथम वा द्वितीय हक हुने हो भन्ने स्पष्ट गरिएको र द्वितीय हक हुने भएमा अघिल्लो हकवाला वा समूहको नाम तथा रकम,

- (ग) साधारणतया ऋणपत्रको अवधिभर कम्पनीको ऋण र पूँजीको अनुपात ७०:३० भन्दा बढी हुने गरी पूँजी संरचना परिवर्तन नगरिने प्रतिवद्धता गरिएको, र सो भन्दा बढी अनुपात हुने भएमा त्यस्तो अनुपात उल्लेख गरी सो उचित मान्न सकिने आधारहरू,
- (घ) परिवर्तनशील ऋणपत्रको हकमा परिवर्तन अनुपात, मूल्य, प्रिमियम, परिवर्तन मिति तथा मताधिकार सम्बन्धी विषय,
- (ङ) विगतमा ऋणपत्र निष्काशन गरेको भए सो सम्बन्धी विवरण ।

(२) सङ्गठित संस्थाको सम्पत्तिको सुरक्षणमा ऋणपत्र जारी गरिने भएमा त्यस्तो सम्पत्ति सम्बन्धित विशेषज्ञबाट मूल्याङ्कन गराएको हुनु पर्नेछ ।

(३) रकम फिर्ता हुने ऋणपत्र (रिडिमेवल डिभेन्चर) जारी गरिने भएमा ऋणपत्रको रकम फिर्ता गर्न ऋणपत्र भुक्तानी जगेडा कोष (रिडिमेवल डिभेन्चर रिजर्व फण्ड) को व्यवस्था गरेको हुनु पर्नेछ ।

^६तर नियमनकारी निकायको यस्तो कोषको व्यवस्था गर्नु नपर्ने व्यवस्था गरेको भएमा यस्तो कोषको व्यवस्था गर्नुपर्ने छैन ।

(४) सङ्गठित संस्था र डिभेन्चर ट्रष्ट बीच भएको सम्झौतामा प्रचलित कानून बमोजिम लगानीकर्ताको हित अनुकूलका प्रावधान रहेको हुनु पर्नेछ ।

(५) सङ्गठित संस्थाको सम्पत्तिमा द्वितीय हक कायम हुने ऋणपत्र निष्काशन गर्दा सङ्गठित संस्थाको सम्पत्तिमा द्वितीय हक कायम भई उठाइने ऋण खुद सम्पत्तिको पचास प्रतिशतभन्दा बढी नभएको हुनु पर्नेछ ।

^७तर नियमन निकायले स्वीकृति दिएको अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्थाले आफ्नो तत्काल कायम प्राथमिक पूँजी/खुद सम्पत्तिको शतप्रतिशतसम्म ऋणपत्र निष्काशन गर्न सक्नेछ ।

(६) शेयरमा परिणत हुने विशेषता भएको ऋणपत्र जारी गर्ने भएमा कम्पनी सम्बन्धी प्रचलित कानूनको व्यवस्था बमोजिम आवश्यक निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

^८(७) संगठित संस्थाले ऋणपत्र जारी गर्दा जारी रकमको कम्तीमा चालिस प्रतिशत ऋणपत्र प्राकृतिक व्यक्तिलाई बिक्री वितरण गर्नको लागि छुट्टयाउनु पर्नेछ ।

तर यसरी छुट्टयाइएको ऋणपत्र तोकिएको अवधि भित्र प्राकृतिक व्यक्तिले खरिद नगरेमा अन्य खरिदकर्तालाई बिक्री गर्न सकिनेछ ।”

१०. **अग्राधिकार शेयर निष्काशन** : (१) अग्राधिकार शेयर निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र, नियमावली वा चार्टरमा त्यस्तो शेयर जारी गर्न सकिने व्यवस्था उल्लेख गरिएको हुनु पर्नेछ ।

(२) अग्राधिकार शेयर जारी गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले आफ्नो विवरणपत्रमा देहायको विवरण उल्लेख गर्नु पर्नेछ :-

- (क) अग्राधिकार शेयरको रकम फिर्ता हुने वा नहुने (रिडिमेवल वा इरिडिमेवल),
- (ख) फिर्ता हुने भएमा भूक्तानी अवधि र प्रिमियम सहित वा प्रिमियम विना फिर्ता हुने,

^६ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (छैठौँ संशोधन) निर्देशिका २०७९ द्वारा थप

^७ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (चौथो संशोधन) निर्देशिका, २०७५ द्वारा थप

^८ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पाँचौँ संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा थप

- (ग) अग्राधिकार शेयरमा दिइने लाभांश दर र त्यस्तो लाभांश सञ्चयशील हुने वा नहुने (क्युमुलेटिभ वा नन्क्युमुलेटिभ),
- (घ) साधारण शेयरमा परिवर्तन हुने वा नहुने, यदि परिवर्तन हुने भएमा परिवर्तनको अनुपात, मूल्य, अवधि लगायतका व्यवस्था र
- (ङ) अग्राधिकार शेयर धनीले मताधिकार प्रयोग गर्न पाउने अवस्था,
- (च) अग्राधिकार शेयर निष्काशन गर्दाको वखत निर्धारित शर्तमा परिवर्तन नहुने कुरा,
- (छ) पूँजी फिर्ता जगेडा कोष स्थापना सम्बन्धी व्यवस्था,
- (ज) संगठित संस्था खारेज भएको अवस्थामा शेयरको रकम फिर्ता गर्दा अग्राधिकार दिने कुरा ।

११०क. अविमोच्य असंचित अग्राधिकार शेयर निष्काशन: (१) नेपाल राष्ट्र बैंकबाट अविमोच्य असंचित अग्राधिकार शेयर निष्काशनका लागि स्वीकृति पाएकोबैंक तथा वित्तीय संस्थाले मात्र यस्तो शेयर निष्काशनका लागि बोर्डमा आवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम शेयर निष्काशन गर्न चाहने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले अंकित मूल्य रू. १०० कायम गरी निष्काशन गर्नुपर्नेछ ।

११०ख. अविमोच्य असंचित अग्राधिकार शेयर निष्काशन प्रक्रिया: (१) दफा १०क. बमोजिमको शेयर निष्काशन गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले परिपत्र विधिमाफत् ५० जना भन्दा कम हुने गरी संस्थागत लगानीकर्तालाई मात्र निष्काशन गर्न सक्नेछ ।

(२) दफा १०क.बमोजिम निष्काशन हुने शेयरमा सर्वसाधारण लगानीकर्ता, बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी तथा सामूहिक लगानी कोषले लगानी गर्न पाउने छैन ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम निष्काशन गर्दा सम्भावित संस्थागत लगानीकर्तालाई धितोपत्रसम्बन्धी विशेषता सहित जोखिम उद्घोषण विवरण (Risk Disclosure Statement) उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । साथै, लगानीकर्ताबाट उक्त विवरण पढेको बुझेको भन्ने व्यहोरा खुलाई लिखित रूपमा कागजात समेत निवेदनसाथ संलग्न गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

११०ग. अविमोच्य असंचित अग्राधिकार शेयरको अभौतिकीकरण र कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था: (१) दफा १०क. बमोजिम निष्काशन भएको शेयरको अभौतिकीकरण केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीले र सूचिकरण तथा कारोबार प्रक्रिया धितोपत्र बजारले तोकेको व्यवस्था अनुसार हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कारोबार संस्थागत लगानीकर्ताले मात्र खरिद विक्री गर्न सक्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कारोबार हुने शेयरमा सर्वसाधारण लगानीकर्ता, बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी तथा सामूहिक लगानी कोषले खरिद विक्री गर्न सक्ने छैन ।

११०घ. अविमोच्य असंचित अग्राधिकार शेयर निष्काशन गर्दा विवरण पत्रमा उल्लेख गर्नुपर्ने: (१) निष्काशनका लागि तयार गरिएको विवरण पत्रमा देहाय बमोजिमको व्यहोरा समेत उल्लेख गर्नुपर्नेछ:- अविमोच्य असंचित अग्राधिकार शेयरमा लगानी गर्दा यस विवरणपत्रको पृष्ठ नं.....मा रहेको जोखिम उद्घोषण विवरण (Risk Disclosure Statement) को समेत अध्ययन गरी लगानी सम्बन्धी निर्णय लिन सुझाव गरिन्छ ।

⁹ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (नवौँ संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा थप

¹⁰ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (नवौँ संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा थप

¹¹ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (नवौँ संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा थप

¹² धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (नवौँ संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा थप

(२) अविमोच्य असंचिति अग्राधिकार शेयरमा निहित जोखिम र नोक्सानी प्रशोचनका क्रममा हुन सक्ने अपेक्षित प्रक्रिया तथा परिणामहरू उल्लेख गरिएको जोखिम उद्घोषण विवरण (चक्कप म्कअधिकगचभ क्तवतभ्रभलत) संलग्न गर्नुपर्नेछ ।

(३) विवरणपत्रमा अर्न्तनिहित जोखिम तथा सो व्यवस्थापनको लागि व्यवस्थापनको धारणा अन्तर्गत अविमोच्य असंचिति अग्राधिकार शेयरको लाभांश भुक्तानी तथा परिवर्तनका सम्बन्धमा उत्पन्न हुन सक्ने जोखिम र सोको व्यवस्थापनका लागि व्यवस्थापनकाधितोपत्रको फिर्ता वा साधारण शेयरमा परिवर्तन सम्बन्धी व्यवस्था नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिएका बमोजिम हुनेछ ।

13१०ड. अविमोच्य असंचिति अग्राधिकार शेयर सम्बन्धी अन्य व्यवस्था: (१) अविमोच्य असंचिति अग्राधिकार शेयर निष्काशन गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले वितरणयोग्य मुनाफा आर्जन गरेको अवस्थामा नियमन निकायबाट रोक लगाएको अवस्थामा बाहेक यस्तो शेयरको लाभांश वितरण नगर्ने निर्णय गर्न पाइने छैन ।

(२) अविमोच्य असंचिति अग्राधिकार शेयरको विवरण सम्बन्धमा बोर्डले समय समयमा आवश्यक व्यवस्था तोकिएका दिन सक्नेछ ।

(३) दफा १०क. बमोजिम निष्काशन भएको धितोपत्रको फिर्ता वा साधारण शेयरमा परिवर्तन सम्बन्धी व्यवस्था नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिएका बमोजिम हुनेछ ।

११. बिक्री प्रस्ताव (अफर डकुमेन्ट) मार्फत धितोपत्र बिक्री : (१) धितोपत्र बजारमा सूचीकृत सङ्गठित संस्थाको चुक्ता पूँजीको कम्तीमा एक प्रतिशत साधारण शेयर ग्रहण गरेका शेयर धनीले बिक्री प्रस्ताव प्रकाशन गरी सार्वजनिक रूपमा शेयर बिक्री गर्न चाहेमा सम्बन्धित कम्पनीको सञ्चालक समितिलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र बजारमा सूचीकृत नभएका तर बोर्डमा धितोपत्र दर्ता गराएका सङ्गठित संस्थाका शेयर धनी आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री प्रस्ताव प्रकाशन गरी सार्वजनिक रूपमा बिक्री गर्न चाहेमा साधारण सभाबाट निर्णय गराई बोर्डको स्वीकृति लिई बिक्री गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सार्वजनिक रूपमा बिक्री गरिने शेयर त्यस्तो सङ्गठित संस्थाको चुक्ता पूँजीको कम्तीमा दश प्रतिशत हुनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम शेयर बिक्री गर्नको लागि त्यस्तो संस्था पब्लिक कम्पनी वा संगठित संस्थाको रूपमा स्थापना भई सञ्चालन अवधि तीन वर्ष पूरा भएको हुनु पर्नेछ ।

(५) बिक्री प्रस्ताव मार्फत बिक्री भएको शेयर सम्बन्धित सङ्गठित संस्थाले प्रचलित कानून बमोजिम धितोपत्र बजारमा सूचीकरण गराउनु पर्नेछ ।

14परिच्छेद-२क.

संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशन तथा कारोबार सम्बन्धी विशेष व्यवस्था

११क. संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशन: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले शेयर जारी गर्न चाहेमा ऐन, नियमावली तथा यस परिच्छेद बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरी शेयर निष्काशन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम शेयर निष्काशन गर्दा संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले नियमावलीको नियम ९ को उपनियम (१) बमोजिम जारी पूँजीको दश प्रतिशतभन्दा घटी र उनन्चास प्रतिशतभन्दा बढी नहुने गरी नियमावलीको नियम ४१ख. बमोजिम गैरआवासीय नेपालीको लागि मात्र शेयरको निष्काशन गर्नु पर्नेछ ।

¹³ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (नवौँ संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा थप

¹⁴ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (आठौँ संशोधन) निर्देशिका २०८१ द्वारा थप

स्पष्टीकरण: यस परिच्छेदको प्रयोजनको लागि,-

- (क) “गैरआवासीय नेपाली” भन्नाले दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठनको सदस्य राष्ट्र बाहेकका विदेशी मुलुकको नागरिकता वा त्यस्तो विदेशी मुलुकको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र प्राप्त गैरआवासीय नेपाली सम्भन्नु पर्छ ।
- (ख) “संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी” भन्नाले नेपाल सरकार र गैरआवासीय नेपालीको संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी सम्भन्नु पर्छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम निष्काशन गरिने शेयर गैरआवासीय नेपालीले मात्र खरिद गर्न सक्नेछ ।
- (४) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले प्रिमियम थप गरी शेयर निष्काशन गर्न सक्ने छैन ।

११ख. संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर दर्ता: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशन गर्नु पूर्व शेयर बोर्डमा दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम शेयर दर्ता गर्नको लागि नियमावलीको अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा देहायका विवरण तथा अधिकारप्राप्त व्यक्तिले प्रमाणित गरेका कागजातका प्रतिलिपि सहित बोर्डमा निवेदन दिनु पर्नेछ:-

- (क) कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्र,
- (ख) कम्पनीको अद्यावधिक प्रबन्धपत्र र नियमावली,
- (ग) कम्पनीको पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण तथा वार्षिक प्रतिवेदन,
- (घ) कम्पनीको शेयर दर्ता गराउने सम्बन्धमा भएको सञ्चालक समितिको निर्णय र सो सम्बन्धी कार्य गर्नको लागि दिइएको अख्तियारी ।
- (ङ) विदेशी लगानी स्वीकृतिको पत्र ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त निवेदन र सो साथ संलग्न विवरण तथा कागजातका सम्बन्धमा बोर्डले आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा आवश्यक देखेमा बोर्डले निवेदक कम्पनीबाट थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा कुनै कुरा स्पष्ट गर्न लगाउन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा त्यस्तो निवेदक कम्पनीको शेयर दर्ता गर्न उपयुक्त देखिएमा बोर्डले सात कार्यदिनभित्र नियमावली बमोजिमको दर्ता दस्तुर बुझाउन निवेदक कम्पनीलाई सूचित गर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको सूचना प्राप्त भएपछि निवेदक कम्पनीले दर्ता दस्तुर बोर्डको खातामा जम्मा गरेको बैक भौचर बोर्डमा बुझाउनु पर्नेछ ।

(७) निवेदक कम्पनीले उपदफा (६) बमोजिम दर्ता दस्तुर बुझाएको सात कार्य दिनभित्र बोर्डले शेयर दर्ता गरी सोको जानकारी निवेदक कम्पनीलाई दिनेछ ।

११ग. विवरणपत्र स्वीकृतिको लागि निवेदन दिनु पर्ने: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले निष्काशन गर्ने शेयरका सम्बन्धमा नियमावलीको अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा विवरणपत्र तयार गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तयार गरेको विवरणपत्र स्वीकृतिको लागि प्रशोधन शुल्क बापत पच्चीस हजार रुपैयाँ बोर्डलाई बुझाएको भौचर संलग्न गरी नियमावलीको अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको निवेदन र विवरणपत्रका साथ देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछः-

- (क) कम्पनी सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम संस्थापित संगठित संस्था भए सो संगठित संस्थाको अद्यावधिक प्रबन्धपत्र र नियमावली,
- (ख) शेयर निष्काशन गर्ने सम्बन्धमा संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकविच भएको सम्झौताको प्रतिलिपि,
- (ग) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको पुँजी संरचना प्रमाणित गर्ने विवरण,
- (घ) प्रस्तावित विवरणपत्र व्यावसायिक रूपले तयार गरिएको र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध सम्बन्धमा ऐन, नियमावली तथा ऐन अन्तर्गत बनेका अन्य नियमावली, विनियमावली, निर्देशिका समेतको पालना गरिएको उद्घोषण गरी निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले दिएको प्रतिबद्धतापत्र (ड्यू डेलिजेन्स सर्टिफिकेट),
- (ङ) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको सम्पूर्ण सञ्चालकले सहीछाप गरेको दुई प्रति विवरणपत्र र सोको विद्युतीय प्रति,
- (च) कम्पनीको पछिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण तथा वार्षिक प्रतिवेदन,
- (छ) अनुमति प्राप्त क्रेडिट रेटिङ्ग संस्थाबाट प्राप्त क्रेडिट रेटिङ्ग सम्बन्धी विवरण,
- (ज) स्वीकृत विदेशी लगानीको विवरण ।

(४) यस दफा बमोजिम तयार गरिने विवरणपत्र नेपाली भाषाको अतिरिक्त अंग्रेजी भाषामा समेत तयार गर्न सकिनेछ ।

११घ. विवरणपत्रको जाँचबुझः (१) दफा ११ग. बमोजिम स्वीकृतिको लागि बोर्ड समक्ष पेश हुन आएको विवरणपत्रको सम्बन्धमा बोर्डले आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा विवरणपत्रमा समावेश गर्नुपर्ने कुनै कुरा छुट भएको देखिएमा बोर्डले त्यस्तो कुरा समावेश गर्न वा विवरणपत्रमा थपघट गर्न आवश्यक देखेमा निवेदक कम्पनीलाई निर्देशन दिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बोर्डले दिएको निर्देशन बमोजिम विवरणपत्रमा संशोधन वा थपघट गरी निवेदक कम्पनीले बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

११ङ. विवरणपत्रको स्वीकृति र प्रकाशनः (१) दफा ११ग. बमोजिम प्राप्त निवेदन साथ पेश भएको विवरणपत्र सम्बन्धमा जाँचबुझ गर्दा विवरणपत्र उपयुक्त देखिएमा सात कार्य दिनभित्र बोर्डले त्यस्तो विवरणपत्र प्रकाशन गर्न स्वीकृति प्रदान गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकृत विवरणपत्र प्रचलित कानून बमोजिम कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता गरी लगानीकर्ताको जानकारीको लागि निष्काशनकर्ता कम्पनी तथा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको वेबसाइटमा राख्नु पर्नेछ ।

(३) बोर्डबाट स्वीकृत विवरणपत्रमा उल्लिखित विवरण तथा जानकारीमा लगानीकर्ताको निर्णयमा खास असर पर्ने गरी तात्त्विक परिवर्तन नभएसम्मका लागि मात्र स्वीकृत विवरणपत्र मान्य हुनेछ ।

(४) शेयर निष्काशनको लागि बिक्री खुला भएको अवधिमा भवितव्य वा अन्य कुनै कारणबाट स्वीकृत विवरणपत्रमा उल्लिखित विवरणमा तात्त्विक असर पर्ने गरी परिवर्तन भएमा सम्बन्धित शेयरको लागि आवेदन लिने कार्य स्थगन गरी त्यस्तो घटना र सोबाट परेको प्रभाव तथा परिवर्तन सम्बन्धी विवरण सम्बन्धित लगानीकर्ताको जानकारीको लागि निष्काशनकर्ता कम्पनी तथा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र सो कुराको जानकारी बोर्डलाई समेत गराउनु पर्नेछ ।

११च. निष्काशन खुला रहने अवधि: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको निष्काशन गरिने शेयरको दरखास्त खुला रहने अवधि कम्तीमा चार कार्य दिन हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधिभित्र निष्काशन गरिएको सबै शेयर बिक्री नभएमा कम्पनीले त्यस्तो दरखास्त खुला भएको मितिले बढीमा पन्ध्र दिनका लागि शेयरको दरखास्त खुला राख्न सक्नेछ र सोको जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

११छ. आह्वानपत्र प्रकाशन गर्नुपर्ने: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको निष्काशन गरिने शेयरको बिक्री खुला गरिने दिनभन्दा कम्तीमा सात कार्य दिन अगाडि नियमावलीको अनुसूची-८ बमोजिमको विवरण खुलाई सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि आह्वानपत्र राष्ट्रिय दैनिक पत्रिका र निष्काशनकर्ता कम्पनीको वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र सोको जानकारी बोर्डलाई गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रकाशन गरिने आह्वानपत्र वा निष्काशन सम्बन्धी कुनै सूचनाको बारेमा सो सूचना प्रकाशन गरिने मितिभन्दा कम्तीमा एक कार्य दिन अगाडि बोर्डलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

११ज. अभौतिकीकरणका लागि निवेदन दिनु पर्ने: शेयर बाँडफाँड भएको सात कार्य दिनभित्र संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले आवश्यक कागजात संलग्न गरी आफ्नो शेयरको अभौतिकीकरणका लागि अनुमतिपत्र प्राप्त केन्द्रीय निक्षेप कम्पनीमा निवेदन दिनु पर्नेछ र सोको जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

११झ. दरखास्त दिने शेयर सङ्ख्या र रकम: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको निष्काशन गरिने शेयरको दरखास्त दिन सकिने न्यूनतम सीमा एक हजार कित्ता र अधिकतम सोको गुणांकमा हुने गरी व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशनको लागि दरखास्त दिन सकिने अधिकतम सीमा विवरणपत्रमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(३) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर खरिदको लागि दरखास्त आह्वान गर्दा प्रति शेयर अङ्कित मूल्यको शत प्रतिशत बराबरको रकम दरखास्त साथ माग गर्नु पर्नेछ ।

११ञ. शेयर आवेदन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस परिच्छेद बमोजिम निष्काशित शेयरमा आवेदन दिनका लागि आवेदकको धितोपत्र खरिद दरखास्त संकलन सम्बन्धी कार्य गर्न आश्वा अनुमति प्राप्त कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्थामा विदेशी लगानी सम्बन्धी प्रचलित कानूनी व्यवस्था पूरा गरी आफ्नो नाममा गैर अवासीय नेपालीको नेपाली रुपैयाँको बैंक खाता हुनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आवेदन दिँदा आवेदनका साथ कारोवार गर्ने बैंक खाता सम्बन्धी विवरण खुलाउनु पर्नेछ ।

(३) सम्बन्धित आश्वा अनुमति प्राप्त बैंक वा वित्तीय संस्थाले उपदफा (१) बमोजिमको लगानीकर्ताको खातामा रहेको रकममध्ये निजले आवेदनमा माग गरे बमोजिमको धितोपत्र खरिदको लागि लाग्ने रकम धितोपत्रको बाँडफाँट (शेयर एलटमेन्ट) कार्य सम्पन्न नभएसम्म भिक्न नपाउने गरी तुरुन्त रोक्का राख्नु पर्नेछ ।

(४) आवेदकले आवेदन साथ सम्बन्धित विदेशी मुलुकको नागरिकता वा राहदानी वा त्यस्तो विदेशी मुलुकको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र र गैर आवासीय नेपाली नागरिकता वा गैरआवासीय नेपाली परिचयपत्र पेस गर्नुपर्नेछ ।

(५) गैरआवासीय नेपालीको लागि हितग्राही खाता खोल्दा निक्षेप सदस्यले विद्युतीय माध्यमबाट समेत ग्राहक पहिचान विवरण रुजु गरी हितग्राही खाता खोल्न सक्नेछ ।

(६) आश्वा अनुमति प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले गैरआवासीय नेपालीका लागि विद्युतीय माध्यमबाट शेयर आवेदन दिने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(७) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशनका लागि आवेदन दिने सम्बन्धी अन्य व्यवस्था धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ बमोजिम हुनेछ ।

(८) यस परिच्छेद बमोजिम शेयर खरिद गर्न गैर आवासीय नेपालीले खोल्ने खातामा प्रचलित कानूनको रीत पुऱ्याई प्राप्त हुने विदेशी मुद्रा, विनिमय दर लगायतका नेपाल राष्ट्र बैंकले तोके बमोजिमका विवरण सम्बन्धित आश्वा अनुमति प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाले अद्यावधिक गरी राख्नुपर्नेछ ।

११८. शेयर बाँडफाँट सम्बन्धी व्यवस्था: (१) दफा ११३. बमोजिम आवेदन गरेको शेयरको बाँडफाँट प्रक्रिया दफा ११३. को अधीनमा रही दफा ३० बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निष्काशित शेयरमध्ये पचास प्रतिशतभन्दा कमका लागि आवेदन परेमा त्यस्तो निष्काशन प्रक्रिया रद्द गरी सम्बन्धित आवेदकको रकम फुकुवा गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस परिच्छेद बमोजिम निष्काशित शेयरका लागि पचास प्रतिशतभन्दा बढी र शत प्रतिशतभन्दा कमका लागि आवेदन परी शेयर बाँडफाँट भएकोमा आवेदन नपरी बाँकी रहन गएको शेयर तत्काल कायम रहेका शेयरधनीले खरिद गर्न चाहेमा खरिद गर्न सक्नेछन् र त्यसरी शेयरधनीले खरिद नगरेमा प्रचलित कम्पनी ऐन बमोजिम पूँजी संरचनामा हेरफेर गरी शेयर पूँजी समायोजन गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम बाँडफाँट भएको शेयर बापतको रकम सम्बन्धित आवेदकको खाताबाट निष्काशनकर्ता कम्पनीलाई भुक्तानी गर्ने व्यवस्था निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकले गर्नु पर्नेछ ।

११८. दरखास्त फारममा खुलाउनु पर्ने न्यूनतम विवरण: संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशनका क्रममा शेयर खरिदका लागि दिइने दरखास्त फारममा देहायको विवरण खुलाएको हुनु पर्नेछ:-

- (क) आवेदकको पूरा नाम (नेपाली तथा अंग्रेजी दुवैमा),
- (ख) आवेदकको बाबु, आमा तथा बाजेको नाम,
- (ग) आवेदक विवाहित भएमा श्रीमान् वा श्रीमतीको नाम,
- (घ) आवेदकको स्थायी ठेगाना,
- (ङ) आवेदकको सम्पर्क ठेगाना, इमेल ठेगाना र टेलिफोन वा मोबाइल नम्बर,
- (च) आवेदकको खाता रहेको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम, ठेगाना तथा खाता नम्बर,
- (छ) आवेदकको स्थायी लेखा नम्बर,
- (ज) हितग्राही खाता नम्बर,

- (झ) आवेदकले लिन चाहेको शेयर सङ्ख्या तथा सो बापत जम्मा गरेको रकम,
- (ञ) इच्छाइएको व्यक्तिको विवरण,
- (ट) आवेदन फाराम रद्द हुन सक्ने कारण सम्बन्धी जानकारी,
- (ठ) विदेशी मुलुकको नागरिकता वा राहदानी वा त्यस्तो विदेशी मुलुकको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र (नवीकरण गर्नुपर्ने भएमा सोको अवधि कायम रहेको) नम्बर तथा विदेशी मुलुकको नाम,
- (ड) गैर आवासीय नेपाली नागरिकता वा गैरआवासीय नेपाली परिचयपत्र (नवीकरण गर्नुपर्ने भएमा सोको अवधि कायम रहेको) नम्बर,
- (ढ) आवेदन फाराम बुझाएको मिति,
- (ण) निष्काशनकर्ता कम्पनी सम्बन्धी संक्षिप्त जानकारी,
- (त) लगानी रकमको स्रोतको स्व:घोषणा,
- (थ) आवेदकको हस्ताक्षर ।

११ड. कारोबार सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस परिच्छेद बमोजिम संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले निष्काशन गरेको शेयरको कारोबार प्रणाली धितोपत्र बजारले व्यवस्था गरे बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम शेयर कारोबार गर्दा कारोबार इकाई न्यूनतम एक हजार कित्ता हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम शेयर कारोबार गर्दा खरिदकर्ता तथा बिक्रीकर्ताले दफा ११ञ. को उपदफा (१) बमोजिमको खाता मार्फत कारोबार गर्नु पर्नेछ ।

(४) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयरको कारोबार गैरआवासीय नेपालीबिच मात्र हुनेछ ।

११ढ. खरिद बिक्री बन्देज सम्बन्धी व्यवस्था: संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीले निष्काशन गरेको शेयर बाड्फाँड भएको मितिले एक वर्षको अवधि पूरा नभई खरिद बिक्री गर्न पाइने छैन ।

तर संस्थापक शेयरको हकमा नियमावलीको नियम ३८ को उपनियम (१) बमोजिम हुनेछ ।

११ण. हकप्रद शेयरको हक हस्तान्तरण: (१) संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयरधनीको हकप्रद शेयरको हक हस्तान्तरण गर्नुपर्ने भएमा गैरआवासीय नेपालीबिच मात्र हक हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम हक हस्तान्तरण गर्दा शेयरको खरिद बिक्री बन्देज अवधि (लकइन पिरियड) नसकिएको भएमा हस्तान्तरण भई जाने शेयर समेत लकइनमा नै रहनेछ ।

११त. धितोपत्र प्रत्याभूति सम्बन्धी व्यवस्था लागु नहुने: यस परिच्छेद बमोजिम धितोपत्र निष्काशन गर्दा शेयरको प्रत्याभूति सम्बन्धी व्यवस्था लागु हुने छैन ।

११थ. विदेशी लगानी तथा रकम फिर्ता सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: यस परिच्छेदमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको लगानी, लेखांकन, भुक्तानी र रकम फिर्ता (रिप्याट्रियशन) सम्बन्धी व्यवस्था विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५, विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण नियमावली, २०७७, औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७६, नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी लगानी तथा विदेशी ऋण व्यवस्थापन विनियमावली, २०७८ र नेपाल राष्ट्र बैंकले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११द. शेयर निष्काशन तथा अन्य व्यवस्था: संयुक्त लगानीको इन्भेष्टमेन्ट कम्पनीको शेयर निष्काशन, बाँडफाँट, कारोबार लगायत अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था

१२. हकप्रद शेयर निष्काशनका लागि पूरा हुनु पर्ने अवस्था : (१) सङ्गठित संस्थाले हकप्रद शेयरको निष्काशन गर्ने भएमा हकप्रद शेयर निष्काशन गर्नु अघि निष्काशन भैसकेको शेयरको अङ्कित मूल्य पूरा चुक्ता भएको हुनु पर्नेछ ।

(२) सङ्गठित संस्थाले एक आर्थिक वर्षमा एकपटक मात्र हकप्रद शेयर निष्काशन गर्न सक्नेछ । यसरी हकप्रद शेयर निष्काशन गर्दा पछिल्लो पटक निष्काशन गरेको शेयरहरू धितोपत्र बजारमा सूचीकरण भएको मितिबाट एक सय असी दिन पूरा भएको हुनु पर्नेछ ।

तर नियमन निकायको निर्देशन बमोजिम पूँजी वृद्धि गर्नु पर्ने अवस्थामा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

(३) सङ्गठित संस्थाले आफ्नो व्यवसायसँग सम्बन्धित नियमन व्यवस्थाका कारण हकप्रद शेयर जारी गर्नु पर्ने भएमा सोही बमोजिमको कारण खुलाई साधारण सभाबाट हकप्रद शेयर निष्काशन गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव पारित गरेको हुनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको हकप्रद शेयर निष्काशनका लागि निवेदन दिएको सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक लगायत आधारभूत शेयरधनीहरूले समेत आफूले लिनु पर्ने हकप्रद शेयर बराबरको रकम जम्मा गरिसकेपछि मात्र सर्वसाधारण समूहका शेयरधनीका लागि हकप्रद शेयरको दरखास्त खुला गर्नु पर्नेछ ।

तर सङ्गठित संस्थाका सञ्चालक वा आधारभूत शेयरधनीले आफूले लिनु पर्ने हकप्रद शेयर नलिएमा वा लिन नचाहेमा सो को जानकारी समावेश गरेर अन्य शेयरधनीका लागि हकप्रद शेयरको दरखास्त खुला गरिएको सूचना प्रकाशन गर्न सकिनेछ ।

(५) सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक वा आधारभूत शेयरधनीले आफूले लिनु पर्ने हकप्रद शेयर वापतको हक अरु कसैलाई हस्तान्तरण गर्ने भएमा दरखास्त खुला हुनु भन्दा कम्तीमा तीन दिन अगावै हक हस्तान्तरण गरी हक हस्तान्तरण गरिएको व्यहोरा सहित निष्काशन बैङ्कमा रकम जम्मा गरी सक्नु पर्नेछ ।

(६) सङ्गठित संस्थाले आफ्नो व्यवसायसँग सम्बन्धित नियमन व्यवस्थाका कारण बाहेक अन्य कारणले हकप्रद शेयर जारी गर्नु पर्ने भएमा सो को कारण सहित पूँजी वृद्धिको उद्देश्य, वृद्धि गरिने रकम, हकप्रद शेयर प्रदान गरिने अनुपात तथा पूँजीको उपयोग सम्बन्धी विवरण समेतको व्यहोरा खुलाई साधारण सभाबाट हकप्रद निष्काशन गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव पारित गरेको हुनु पर्नेछ ।

(७) सङ्गठित संस्थाको प्रदान गर्ने हकप्रद शेयर वापतको शेयर खण्डित हुने भएमा खण्डित शेयरलाई पूर्ण कित्ताको रूपमा नपुग रकम समेत लिई दरखास्त लिने र त्यसो गर्दा सम्बन्धित कम्पनीको पूँजी संरचना परिवर्तन हुने अवस्था आएमा कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली वा चार्टरमा आवश्यक संशोधन गरी थप धितोपत्र बोर्डमा दर्ता गरिने व्यहोरा वार्षिक साधारण सभाबाट निर्णय गराउनु पर्नेछ ।

(८) सङ्गठित संस्थाले हकप्रद शेयर निष्काशन अनुमतिका लागि बोर्ड समक्ष निवेदन दिँदा नियमावलीको नियम १७ को उपनियम (२) बमोजिमको हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था र विवरणहरूमा अनुसूची-१ बमोजिमको विवरण समेत खुलाउनु पर्नेछ ।

(९) सङ्गठित संस्थाले साधारण सभाबाट हकप्रद शेयरको निष्काशन गर्ने निर्णय गरेको दुई महिना भित्र बोर्डमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(१०) सङ्गठित संस्थाले साधारण सभाबाट हकप्रद शेयरको निष्काशन गर्ने निर्णय गरेमा सो निर्णय अनिवार्य रूपमा कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

१३. **बैङ्क, वित्तीय वा बीमा बाहेकका सूचीकृत सङ्गठित संस्थाको हकप्रद निष्काशन** : (१) बैङ्क, वित्तीय वा बीमा सम्बन्धी व्यवसाय गर्ने सङ्गठित संस्था बाहेकको अन्य सूचीकृत सङ्गठित संस्थाले हकप्रद शेयर निष्काशन गरी प्राप्त हुने रकम त्यस्तो सङ्गठित संस्था वा सङ्गठित संस्था प्रवर्द्धित परियोजना वा दोश्रो कम्पनी वा सहायक कम्पनी प्रवर्द्धित परियोजनामा लगानी गर्ने भएमा देहायको अवस्थाहरू पूरा गर्नु पर्नेछ :-

- (क) हकप्रद शेयर निष्काशन तथा सो निष्काशनबाट प्राप्त हुने कूल रकमको उपयोग सम्बन्धमा स्पष्ट वित्तीय योजना र रणनीतिहरू तथा निष्काशन गर्ने हकप्रद शेयर अनुपातको औचित्य पुष्टि गर्ने आधारहरू खुलाई साधारण सभाबाट पारित गरेको,
- (ख) प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गरेको कम्तीमा दुई वर्ष पूरा भएको,
- (ग) क्रेडिट रेटिङ्ग गरेको,
- (घ) जारी पूँजी शत प्रतिशत चुक्ता भएको,
- (ङ) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र संस्थागत सुशासन सम्बन्धमा स्पष्ट नीतिगत व्यवस्था गरेको,
- (च) परियोजना निर्माणको लागि प्रचलित कानून बमोजिम कुनै निकायबाट इजाजत, अनुमति वा स्वीकृति लिनु पर्ने भएमा त्यस्तो इजाजत, अनुमतिपत्र वा स्वीकृति लिएको,
- (छ) परियोजना निर्माणको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा खरिद वा अन्य प्रकारले व्यवस्था गरी कारखाना भवन, कार्यालय भवन, गोदामघर तथा अन्य आवश्यक पूर्वाधार निर्माण कार्य शुरु गरेको,
- (ज) परियोजनाको लागि आवश्यक पर्ने यान्त्रिक उपकरण तथा त्यसको पार्टपूजा आदि खरिद गर्नुपर्ने भएमा खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाएको,
- (झ) परियोजना निर्माणको लागि वित्तीय व्यवस्थापन तथा फाइनान्सियल क्लोजर को सैद्धान्तिक सहमतिपत्र (लेटर अफ इन्टेन्ट) प्राप्त गरेको,
- (ञ) जलविद्युत परियोजनाको सम्बन्धमा परियोजना विकास सम्झौता तथा विद्युत खरिद सम्झौता गरेको र जलविद्युत गृह तथा अन्य पूर्वाधारहरू निर्माणका लागि बोलपत्र आह्वाजन गरेको,
- (ट) दोश्रो कम्पनी वा सहायक कम्पनीले नियम अनुसार लेखापरीक्षण तथा साधारण सभा गरेको,
- (ठ) दोश्रो कम्पनी वा सहायक कम्पनीले कारोबार सञ्चालन गरेको कम्तीमा एक वर्षको अवधि पूरा गरेको,

(२) सङ्गठित संस्थाले हकप्रद शेयर निष्काशनको लागि दिने निवेदनसाथ उपदफा (१) मा उल्लिखित अवस्थाहरूको पालना भएको सम्बन्धमा सो संस्थाको लेखापरीक्षकबाट प्रमाणित गराई बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) सङ्गठित संस्थाले हकप्रद शेयर निष्काशनबाट प्राप्त हुने रकम दोश्रो कम्पनी वा सहायक कम्पनीमा लगानी गर्ने भएमा त्यस्तो रकम छुट्टै बैङ्क खातामा जम्मा गरी सो सम्बन्धी विवरण बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको खातामा रहेको रकम उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम साधारण सभाबाट पारित भएको वित्तीय योजना अनुरूप उपयोग गरिएको सम्बन्धमा विवरण सो संस्थाको लेखा परीक्षकबाट प्रमाणित गराई बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१४. **हकप्रद शेयर निष्काशनका अन्य व्यवस्था** : (१) सङ्गठित संस्थाले हकप्रद शेयरको निष्काशन गर्दा शेयरधनीको संख्या र ठेगानालाई आधार मानी शेयरधनीको पहुँच हुने गरी संकलन केन्द्र तोक्नु पर्नेछ । यसरी संकलन केन्द्र तोक्दा काठमाडौं बाहिर समेत तोक्नु पर्नेछ ।

(२) हकप्रद शेयरको दरखास्त फाराम डाउनलोड गरी भर्न सक्ने गरी सम्बन्धित सङ्गठित संस्था तथा निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकको वेबसाइटमा राख्नु पर्नेछ ।

(३) हकप्रद शेयर पाउने शेयरधनीको भौतिक तथा अभौतिक जुनसुकै रूपमा शेयर कायम रहेता पनि आफूले पाउने सम्पूर्ण शेयरको एउटै दरखास्त दिने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ।

१५. **हकप्रद शेयर लिलाम बढावढ गर्ने प्रक्रिया** : (१) हकप्रद शेयर खुला अवधिमा सम्पूर्ण शेयर विक्री नभई बाँकी रहन गएमा त्यसरी बाँकी रहेको शेयरहरू निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धक मार्फत बोर्डलाई जानकारी गराई लिलाम बढावढमा विक्री गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विक्री गर्दा खरिद गर्न चाहने लगानीकर्ता सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम लिलाम प्रक्रिया गर्दा देहायका अवस्थाहरू पूरा गर्नु पर्नेछ :-

- (क) सबै समूहको (संस्थापक, सर्वसाधारण र अन्य) लिलाम प्रक्रिया एकै पटक गर्नु पर्ने,
- (ख) अङ्कित मूल्यमा बढावढ गर्नु पर्ने,
- (ग) हकप्रद शेयर लिलाम बढावढबाट विक्री गर्ने सम्बन्धी सूचना विक्री खुला हुनु भन्दा कम्तीमा सात दिन अगाडि कुनै दुईवटा राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा प्रकाशन गर्नु पर्ने,
- (घ) खण्ड (ग) बमोजिम प्रकाशित सूचनाको संक्षिप्त विवरण (विक्री गर्न लागिएको शेयर संख्या, न्यूनतम मूल्य, कम्पनीको नाम र विस्तृत विवरण प्रकाशन गरिएको पत्रिकाको नाम तथा प्रकाशित मिति) समावेश भएको सूचना देहाय बमोजिम प्रकाशन गर्नु पर्ने :-

१. विक्री खुला हुनुभन्दा तीन दिन अगाडि : कम्तीमा दुईवटा प्रमुख अनलाईन पत्रिकामा,

२. विक्री खुला हुनुभन्दा दुई दिन अगाडि : कम्तीमा दुईवटा प्रमुख एफएम रेडियामा,

३. बिक्री खुला हुनुभन्दा एक दिन अगाडि : कम्तीमा दुईवटा प्रमुख राष्ट्रिय आर्थिक पत्रिकामा,

- (ड) खण्ड (घ) बमोजिम प्रकाशित सूचना निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक र सम्बन्धित कम्पनीको वेबसाइटमा राख्नु पर्ने,
- (च) लिलाम बढाबढको दरखास्त लिने अवधि कम्तीमा सात कार्य दिन राख्नु पर्ने,
- (छ) लिलाम बढाबढ गर्दा लिलाम सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त अनुशरण गर्नु पर्ने,
- (ज) लिलाम बढाबढ गर्दा सबै शेयर खरिदका लागि दरखास्त नपरे पनि निवेदन परेको शेयर सम्बन्धित निवेदकलाई बाँडफाँड गर्नु पर्ने र बाँकी शेयर पुनः लिलाम बढाबढ गर्नु पर्ने,
- (झ) लिलाम बढाबढमा शेयर खरिदका लागि दरखास्त दिने आवेदकले फिर्ता भुक्तानी पाउने रकम फिर्ता गर्ने कार्य तीन दिन भित्र शुरु गर्नु पर्ने,
- (ञ) लिलाम बढाबढ गरिएका शेयरका सम्बन्धमा विस्तृत विवरण सहित उक्त लिलामबाट प्राप्त हुने रकम मध्ये बोर्डमा धितोपत्र दर्ता गर्दा उल्लेखित रकम भन्दा बढी भएको रकमको नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम थप दर्ता शुल्क सात कार्य दिन भित्र बुझाउनु पर्ने ।

परिच्छेद-४

धितोपत्र निष्काशन सम्बन्धी प्रक्रिया

१६. **सम्झौता गर्नु पर्ने** : (१) धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले धितोपत्र निष्काशन गर्नका लागि बोर्डबाट अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेण्ट बैङ्गरसँग निष्काशन सम्बन्धी सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्रको निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले धितोपत्रको प्रत्याभूति गर्नु पर्ने भएमा अनुमतिपत्र प्राप्त प्रत्याभूतिकर्तासँग आवश्यक सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम गरिने सम्झौतामा कुनै कुरा संलग्न गर्नु पर्ने गरी बोर्डले तोकिएकोमा सो समेत उक्त सम्झौतामा संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

१७. **धितोपत्रको प्रत्याभूत (अण्डरराईट) गराउनु पर्ने** : (१) धितोपत्रको प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने संगठित संस्थाले आफूले सार्वजनिक निष्काशन गर्ने शेयरको कम्तीमा पचास प्रतिशत शेयरको प्रत्याभूत गराउनु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाले ¹⁵न्यूनतम भन्दा एक स्तर माथिको रेटिङ प्राप्त गरेमा सो संस्थाले निष्काशन गर्ने सम्पूर्ण धितोपत्रको प्रत्याभूत गराउनु पर्नेछ ।

(३) प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाको पछिल्लो लेखापरिक्षण भएको वित्तीय विवरण बमोजिम प्रति शेयर खुद सम्पत्ति प्रति शेयर अङ्कित मूल्य भन्दा कम भएमा आफूले सार्वजनिक निष्काशन गर्ने सम्पूर्ण शेयरको प्रत्याभूत गराउनु पर्नेछ ।

¹⁵ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पाँचौँ संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा थप

तर उद्योग प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाका लागि शेयर निष्काशन गर्दा त्यस्तो शेयरको प्रत्याभूत गर्नु अनिवार्य हुने छैन ।

(४) सङ्गठित संस्थाले धितोपत्र निष्काशन गर्दा अङ्कित मूल्य भन्दा बढी मूल्यमा वा प्रिमियम थप गरी निष्काशन गर्ने भएमा त्यस्तो धितोपत्रको प्रत्याभूत गराउनु पर्नेछ ।

१८. **सङ्कलन केन्द्र तोक्ने** : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले दरखास्त वितरण तथा सङ्कलन कार्यका लागि निष्काशनकर्ता कम्पनी, बैङ्क वा वित्तीय संस्था वा मर्चेन्ट बैङ्करलाई सङ्कलन केन्द्र तोक्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सङ्कलन केन्द्र तोक्दा सर्वसाधारण लगानीकर्तालाई सहज रूपमा दरखास्त प्राप्त गर्ने तथा बुझाउन सक्ने गरी पर्याप्त मात्रामा सङ्कलन केन्द्रहरूको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएका सङ्कलन केन्द्र अपर्याप्त भएको देखेमा बोर्डले निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकलाई पर्याप्त मात्रामा सङ्कलन केन्द्रको व्यवस्था गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको प्रत्येक सङ्कलन केन्द्रमा जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका तथा महिला लगानीकर्ताको लागि आवश्यकता अनुसार छुट्टै काउण्टर वा लाइनको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम सङ्कलन केन्द्र तोक्दा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले सङ्कलन केन्द्रसँग सेवा शर्त तथा शुल्कका सम्बन्धमा आवश्यक सबै कुरा उल्लेख गरी सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम गरिने सम्झौतामा सङ्कलन केन्द्रले प्रचलित कानून बमोजिम कार्य गर्ने तथा बोर्डले दिएको निर्देशन पालना गर्ने प्रतिबद्धता गरेको हुनु पर्नेछ ।

(७) धितोपत्रको बिक्री वितरण गर्दा काठमाडौं उपत्यकामा अनिवार्य रूपमा कम्तीमा चारवटा सङ्कलन केन्द्रको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(८) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि परियोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाका लागि शेयर निष्काशन गर्दा सोही क्षेत्रमा मात्र सङ्कलन केन्द्रको व्यवस्था गरी कम्तीमा चारवटा सङ्कलन केन्द्र तोक्नु पर्नेछ ।

¹⁶तर भौगोलिक जटिलता, मौसमी प्रतिकूलता, प्राकृतिक प्रकोप जस्ता कारणबाट विस्थापित हुने अवस्था सृजना भएका वा पेशा व्यवसायका कारण वा अन्य कुनै कारणबाट परियोजना प्रभावित क्षेत्रको सङ्कलन केन्द्रमा मात्र दरखास्त दिन सहज नहुने विशेष परिस्थितिमा बोर्डको स्वीकृति लिई सिमित अवधिका लागि अन्य स्थानमा समेत सङ्कलन केन्द्र तोक्न सकिनेछ ।

(९) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्रको निष्काशनका लागि तोकिएको सङ्कलन केन्द्र सम्बन्धमा त्यस्तो धितोपत्रको निष्काशन कार्य शुरु हुनु भन्दा कम्तीमा तीन कार्य दिन अगावै बोर्डमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(१०) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले निष्काशनका क्रममा सङ्कलन केन्द्र थप गर्नु परेमा बोर्डलाई जानकारी गराई थप गर्न सक्नेछ ।

१९. **निष्काशन बैङ्कसँग सम्झौता गर्नु पर्ने** : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले निष्काशनको क्रममा दरखास्त वापत प्राप्त हुने रकम जम्मा गर्नका लागि निष्काशन बैङ्कसँग सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गरिने सम्झौतामा देहायका कुराहरू खुलाउनु पर्नेछ :-

¹⁶ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा थप

- (क) निष्काशन बैङ्कमा रकम जम्मा गरिने खाता नम्बर,
- (ख) उक्त खातामा प्रदान गरिने व्याज दर,
- (ग) निष्काशनकर्ता संगठित संस्थालाई निष्काशन गरेको धितोपत्र वापतको रकम भुक्तानी गर्ने अवधि तथा प्रक्रिया,
- (घ) सङ्कलन केन्द्रबाट उक्त खातामा रकम जम्मा गर्ने तथा फिर्ता गर्ने प्रक्रिया सम्बन्धी विवरण ।

(३) निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकले निष्काशन बैङ्क थप गर्नु परेमा तीन दिन अगाडि बोर्डलाई जानकारी गराई थप गर्न सक्नेछ ।

२०. **वित्तीय व्यवस्थापन (फाइनान्सियल क्लोजर) सम्बन्धी जानकारी दिनु पर्ने** : सङ्गठित संस्थाले बोर्डबाट धितोपत्र निष्काशन अनुमति पछि वित्तीय व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था गरेको भएमा धितोपत्र निष्काशनको सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु भन्दा कम्तीमा तीन कार्य दिन अगाडि परियोजना निर्माणको लागि वित्तीय व्यवस्थापन भएको सम्बन्धमा सो को प्रमाणित प्रतिलिपि सहित बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

२१. **दरखास्त दिने न्यूनतम शेयर सङ्ख्या र दरखास्त साथ माग गर्न सकिने पेशकी रकम** : (१) निष्काशन गरिने धितोपत्र साधारण शेयर भएमा दरखास्त दिन सकिने न्यूनतम सीमा दशले भाग जाने संख्यामा पचास कित्ता भन्दा बढी नहुने, म्युचुअल फण्डको इकाईको हकमा न्यूनतम सय युनिट भन्दा बढी नहुने तथा ऋणपत्रको हकमा एकले भाग जाने संख्यामा न्यूनतम पच्चीस कित्ता भन्दा बढी नहुने गरी व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) ¹⁷धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनको खरिदका लागि दरखास्त दिन सकिने अधिकतम सीमा विवरण पत्रमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धितोपत्र बजारले तोकेको कारोबार एकाई अनुसार हुने गरी कम संख्यामा दरखास्त दिन पाउने व्यवस्था गर्न र धितोपत्र बाँडफाँड गर्न बाधा पुऱ्याइएको मानिने छैन ।

(४) सङ्गठित संस्थाले प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशनमा शेयर खरिदको लागि दरखास्त आह्वान गर्दा कम्पनी सम्बन्धी प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्था अनुसार प्रति शेयरको अङ्कित मूल्यको पचास प्रतिशतभन्दा बढी रकम दरखास्तसाथ माग गर्न हुँदैन ।

तर विशेष ऐन अनुसार शत प्रतिशत रकम माग गर्नु पर्ने व्यवस्था भएमा वा संचालनमा रहेका संगठित संस्थाले आफ्नो अधिल्लो तीन वर्षको वासलात प्रकाशन गरी पूँजी सङ्कलन गर्दा पचास प्रतिशतभन्दा बढी रकम दरखास्तसाथ माग गर्न सक्नेछ ।

(५) सङ्गठित संस्थाले प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन मार्फत जारी गरेको शेयर खरिदका लागि प्राकृतिक व्यक्तिले मात्र दरखास्त दिन सक्नेछ ।

(६) ¹⁸उपदफा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रिमियम मूल्य सहित जारी गरिएको शेयर भएमा वा विवरणपत्रमा सर्वसाधारणलाई निष्काशन गरिएको समयावधि भित्र सम्पूर्ण शेयर विक्री नभएमा संगठित संस्था वा प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका संस्थाले त्यस्तो शेयर खरिद गर्न सक्नेछ। उपदफा (५) बमोजिम जारी भएको शेयर तोकिएको अवधिभित्र विक्री नभएमा सङ्गठित संस्था वा प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएका संस्थाले त्यस्तो शेयर खरिद गर्न सक्नेछ ।

¹⁷ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पहिलो संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा संशोधित

¹⁸ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पहिलो संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा संशोधित

२२. दरखास्त दिन नपाउने : (१) देहायका व्यक्ति वा संस्थाले प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशनको क्रममा दरखास्त दिन पाउने छैनन् :-

- (क) आयोजना प्रभावित, कर्मचारी वा संस्थापकको रूपमा वा अन्य कुनै प्रकारबाट प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्नु पूर्व सङ्गठित संस्थाको शेयर प्राप्त गरेको शेयरधनी,
- (ख) संस्थापक शेयरधनीका एकाघरको सदस्य ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लिखित व्यक्ति वा संस्थाले दरखास्त दिएमा त्यस्तो दरखास्तलाई बाँडफाँडमा समावेश गरिने छैन ।

२३. प्रचारप्रसार तथा विज्ञापन सम्बन्धी व्यवस्था : (१) सङ्गठित संस्थाले आफूले निष्काशन गर्न लागेको धितोपत्रको सम्बन्धमा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक मार्फत सार्वजनिक सञ्चारको माध्यमबाट पर्याप्त प्रचारप्रसार तथा विज्ञापन गर्नु पर्नेछ ।

तर निष्काशन हुन लागेको धितोपत्र सम्बन्धी जानकारी मूलक प्रचारप्रसार तथा विज्ञापन बाहेक लगानीकर्तालाई आकर्षित गर्ने अन्य किसिमको प्रचारप्रसार तथा विज्ञापन गर्न पाईने छैन ।

(२) निष्काशनकर्ता सङ्गठित संस्था र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्र निष्काशन खुला रहेको अवधिमा तथ्यले पुष्टि गर्ने बाहेक धितोपत्रको माग अत्याधिक भएको आशयको प्रचारप्रसार गर्न पाउने छैन ।

२४. दरखास्त फाराममा खुलाउनु पर्ने न्यूनतम विवरण : (१) धितोपत्र निष्काशनका क्रममा धितोपत्र खरिदका लागि दिइने दरखास्त फाराममा देहायको विवरण खुलाएको हुनु पर्नेछ :-

- (क) आवेदकको पूरा नाम (नेपाली तथा अङ्ग्रेजी दुवैमा),
- (ख) आवेदकको बाबु, आमा तथा बाजेको नाम,
- (ग) आवेदक विवाहित भएमा श्रीमान् वा श्रीमतीको नाम,
- (घ) आवेदकको स्थायी ठेगाना,
- (ङ) आवेदकको सम्पर्क ठेगाना र टेलिफोन वा मोबाइल नम्बर,
- (च) आवेदकको खाता रहेको बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको नाम, ठेगाना तथा खाता नम्बर,
- (छ) धितोपत्र अभौतिकिकरण गर्ने (डिम्याट) खाता नम्बर,
- (ज) आवेदकले लिन चाहेको शेयर सङ्ख्या तथा सो वापत जम्मा गरेको रकम,
- (झ) आवेदकको हस्ताक्षर (नाबालकको हकमा अभिभावकको हस्ताक्षर),
- (ञ) आवेदन फाराम रद्द हुन सक्ने कारण सम्बन्धी जानकारी,
- (ट) लगानीकर्ताको परिचयपत्रको व्यवस्था गरिएकोमा त्यस्तो परिचयपत्र नम्बर,
- (ठ) आवेदन फाराम बुझाएको सङ्गलन केन्द्रको नाम तथा ठेगाना,
- (ड) आवेदन फाराम बुझाएको मिति,
- (ढ) निष्काशन गर्ने सङ्गठित संस्था सम्बन्धी संक्षिप्त जानकारी ।

(२) धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनको क्रममा वितरण गरिने दरखास्त फाराममा रकम उल्लेख गरी बढीमा प्रति फाराम दुई रुपैयाँ शुल्क लिन सकिनेछ ।

(३) धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशनको क्रममा वितरण गरिने दरखास्त फाराम निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको वेबसाइटबाट समेत डाउनलोड गरी बुझाउन सक्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(४) कम्पनी वा संस्था आवेदक भएमा सो कम्पनी वा संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र आवेदन दिने सम्बन्धमा सञ्चालक समितिको निर्णय सहित कम्पनीको कार्यकारी प्रमुख वा संस्थाको प्रमुखको विवरण तथा फोटो समावेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धितोपत्रको हकप्रद निष्काशनका सम्बन्धमा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले दरखास्त फाराममा आवेदकको नाम, ठेगाना, साविकको शेयरधनीको परिचय, बाबु, आमा तथा बाजेको नाम लगायतका अन्य आवश्यक विवरण खुलाउने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

२५. **दरखास्त फारामको सङ्कलन** : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्र खरिदका लागि दिइने दरखास्त फारामको सङ्कलन सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ :-

- (क) आवेदकले दरखास्त फाराममा तोकिए बमोजिम सम्पूर्ण विवरण भरी आफैले दस्तखत गरी दरखास्त फाराम बुझाएको हुनु पर्ने,
- (ख) नाबालकको हकमा आमाबाबुले संरक्षक भई आवेदन दिनु परेमा नेपाल सरकारको पञ्जिकाधिकारीको कार्यालयबाट प्राप्त नाबालकको जन्मदर्ता प्रमाणपत्रको संरक्षकद्वारा प्रमाणित प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्ने,
- (ग) आवेदन फाराम बुझ्दा दरखास्त फाराममा न्यूनतम रूपमा खुलाउनु पर्ने भनी तोकिएका विवरणहरू सबै स्पष्ट रूपमा भरेको दरखास्त फाराम मात्र लिने व्यवस्था गर्नु पर्ने,
- (घ) एक व्यक्तिले आफूले लिन चाहेको सम्पूर्ण शेयरको लागि एकवटा मात्र आवेदन गरेको हुनु पर्ने,
तर एक व्यक्तिले एक भन्दा बढी आवेदन दिएको भेटिएमा निजले दिएको सबै आवेदनलाई रद्द गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्ने र सो अभिलेखका लागि बोर्डमा पेश गर्नुपर्ने,
- (ङ) धितोपत्र खरिद गर्नका लागि दरखास्त दिन चाहनेले तोकिएको सङ्कलन केन्द्रमा शेयर खरिदको लागि दरखास्त बुझाउने व्यवस्था गर्नु पर्ने,
- (च) आमा बाबु बाहेक अन्य व्यक्ति संरक्षक भई नाबालक वा विक्षिप्त व्यक्तिको नाममा दरखास्त दिँदा कानून बमोजिम संरक्षकत्वको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने ।

(२) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले परियोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाका लागि शेयर निष्काशन गर्दा आवेदकले आवेदन फारामसाथ देहायका कागजात समेत समावेश हुने गरी व्यवस्था गर्नु पर्नेछ :-

- (क) परियोजना प्रभावित क्षेत्रको बासिन्दा प्रमाणित गर्ने स्थानीय निकायबाट जारी कागजात,
- (ख) बसाई सराई गरी आएको हकमा कम्पनीको यस्तो शेयर निष्काशन भएको मिति अगावै बसाई सराई गरी आएको प्रमाणपत्र,

(३) परियोजना प्रभावित क्षेत्रको बासिन्दाको स्थानियता तथा परिचयका सम्बन्धमा कुनै विवाद आएमा निष्काशनकर्ताले त्यस्तो विवादको समाधान गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम परियोजना प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाबाट दरखास्त माग गर्दा सम्बन्धित निष्काशनकर्ताले वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा आधारित भई शेयरको लागि दरखास्त दिन पाउने क्षेत्रहरूको विवरण स्पष्ट रूपमा विवरणपत्रमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

२६. **दरखास्त फारामको छानबिन तथा प्रशोधन** : धितोपत्रको दरखास्त दिने अन्तिम मिति समाप्त भए पश्चात निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले सम्पूर्ण आवेदन कार्यालयमा ल्याई देहाय बमोजिम छानबिन तथा प्रशोधन गर्नु पर्नेछ :-

(क) रीतपूर्वक नभएको, आवश्यक कागजात संलग्न नभएको दरखास्त फाराम लगायतका दरखास्तलाई छुट्याउने र त्यस्ता दरखास्त बाँडफाँडका लागि अयोग्य ठहर्‍याई सम्बन्धित सङ्कलन केन्द्रमा फिर्ता पठाउने,

(ख) एक व्यक्तिले आफूले लिन चाहेको धितोपत्रको लागि एक भन्दा बढी दरखास्त दिए नदिएको जाँच गर्ने, यदि एकै व्यक्तिले एक भन्दा बढी आवेदन दिएको भेटिएमा निजले दिएको सम्पूर्ण दरखास्त रद्द गर्ने ।

२७. **दरखास्त रकम सङ्कलन र संरक्षण** : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले सार्वजनिक निष्काशनका क्रममा सङ्कलन केन्द्रमा प्रत्येक दिन जम्मा भएको सम्पूर्ण आवेदन फाराम गणना गर्न लगाई सो को कूल संख्या त्यसको भोलिपल्ट तथा आवेदनसाथ प्राप्त कुल रकम सम्बन्धी विवरण तीन दिन भित्र बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्रको लागि दरखास्त साथ प्राप्त रकम सोही दिन निष्काशन बैङ्कको खातामा जम्मा हुने गरी प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) धितोपत्रको दरखास्तसाथ सङ्कलन केन्द्रमा जम्मा भएको रकम हरेक दिन वा त्यसको भोलिपल्ट सम्ममा निष्काशन बैङ्कको खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(४) धितोपत्र खरिदको लागि दरखास्तसाथ प्राप्त पेशकी रकम निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक र निष्काशन बैङ्कको संयुक्त संरक्षणमा रहने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-५

धितोपत्र बाँडफाँड प्रक्रिया

२८. **धितोपत्रको बाँडफाँड** : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्र खरिदका लागि रीतपूर्वक भरिएका दरखास्त फारामहरू यकिन गरी त्यस्तो धितोपत्रको बाँडफाँड तालिका तयार गर्नु पर्नेछ ।

¹⁹(२) उपदफा (१) बमोजिम तयार गरिएको तालिका निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्रको बाँडफाँड गर्नु भन्दा कम्तीमा दुई कार्य दिन अघि बोर्डमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

²⁰(३) एकपटक सार्वजनिक निष्काशन गर्ने भनी विवरणपत्रमा उल्लेख गरी छुट्याएको धितोपत्र कुनै खास व्यक्ति वा वर्गको प्राथमिकतामा बाँडफाँड गर्न पाइने छैन ।

तर नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम कर्मचारी वा उद्योग प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाका लागि वा प्रचलित कानून बमोजिम मान्यता प्राप्त गरेको सामुहिक लगानी कोषलाई वा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा रोजगारी गरिरहेका नेपालीका लागि कुनै धितोपत्र सुरक्षित

¹⁹ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड (नवौं संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा संशोधित

²⁰ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड (नवौं संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा संशोधित

गरिएको अवस्थामा त्यस्तो धितोपत्रको बाँडफाँडको ढाँचा सम्बन्धित सङ्गठित संस्था तथा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले तयार गरी बाँडफाँड गर्नु अगावै बोर्डलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

२९. **धितोपत्रको बाँडफाँड गर्नु पर्ने अवधि :** (१) सार्वजनिक निष्काशनका लागि खुला गरिएको धितोपत्र बिक्री बन्द भएपछि देहाय बमोजिम बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ :-

<u>धितोपत्र खरिदको लागि प्राप्त दरखास्तको परिमाण</u>	<u>बाँडफाँड गर्नु पर्ने अवधि</u>
दुई लाखसम्म	तीस दिन
दुई लाखदेखि तीन लाखसम्म	चालीस दिन
तीन लाखदेखि माथि	पचास दिन

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समयावधिभित्र बाँडफाँड गर्न नसकेमा आवेदकले दरखास्त वापत जम्मा गरेको रकम आवेदकलाई फिर्ता भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम भुक्तानी फिर्ता गर्दा धितोपत्र बिक्री बन्द भएको मितिदेखि भुक्तानी दिन शुरु गरेको अघिल्लो दिनसम्मको सरकारी ऋणपत्रको प्रचलित अन्तिम व्याजदरको आधारमा हुन आउने व्याज वापतको रकमसहित फिर्ता भुक्तानी दिनु निष्काशनकर्ता र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको संयुक्त दायित्व हुनेछ ।

(४) निष्काशनकर्ता र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले हकप्रद शेयर तथा ऋणपत्रको हकमा बिक्री बन्द भएको मितिले बढीमा तीस दिनभित्र बाँडफाँड गरी सम्बन्धित लगानीकर्ताहरूलाई बाँडफाँड-पत्र र फिर्ता भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

(५) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि काबु बाहिरको अवस्था परी उपदफा (१) बमोजिमको अवधिभित्र धितोपत्रको बाँडफाँड गर्न असमर्थ भई निष्काशनकर्ता र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले थप समय माग गरेमा बाँडफाँड आवश्यक समयावधि थप गर्न सक्नेछ ।

३०. **धितोपत्र बाँडफाँड प्रक्रिया :** (१) धितोपत्र बाँडफाँड गर्दा सर्वप्रथम सबै आवेदकलाई दश कित्ताको दरले धितोपत्र बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बाँडफाँड गरे पश्चात बाँकी रहेको निष्काशित धितोपत्र बीस वा सो भन्दा बढी कित्ता आवेदन गर्ने आवेदकहरूलाई पुनः दश कित्ताका दरले धितोपत्रको बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम धितोपत्र बाँडफाँडको प्रक्रिया सम्मन्न भएपश्चात धितोपत्र बाँकी भएमा सोही प्रक्रिया अपनाई बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम धितोपत्र बाँडफाँड गर्दा दश कित्ताका दरले सबै आवेदकहरूलाई बाँडफाँड गर्न अपुग हुने अवस्थामा न्यूनतम दश कित्ता पाउने गरी गोला प्रथाबाट आवेदक छनौट गरी धितोपत्र बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम निष्काशित धितोपत्रको बाँडफाँड गर्दा अनुसूची-२ बमोजिमको नमूना बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम धितोपत्र बाँडफाँड गर्दा बोर्डबाट सहमति प्रदान गरिएको सफ्टवेयर प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

(७) यस दफा बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँड गरेको दिन वा भोलिपल्ट सम्ममा निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले बोर्ड, धितोपत्र बजार तथा सर्वसाधारणलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(द) यस दफा बमोजिम बाँडफाँड गर्ने सम्बन्धमा धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ (आस्वा) बमोजिम दरखास्त दिनुपर्ने अनिवार्य व्यवस्था भएको मिति देखि शुरु गर्नु पर्नेछ ।

३१. **निष्पक्ष तथा पारदर्शी हुनु पर्ने** : यस निर्देशिका बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँड प्रक्रिया निष्पक्ष तथा पारदर्शी बनाउनु निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक र निष्काशनकर्ता सङ्गठित संस्थाको जिम्मेवारी हुनेछ ।

३२. **कर्मचारीको लागि छुट्याएको धितोपत्रको बाँडफाँड प्रक्रिया** : (१) निष्काशनकर्ता सङ्गठित संस्थाले विवरणपत्र अनुसार सो संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई धितोपत्र सुरक्षित राखी धितोपत्र बाँडफाँड गरिएको अवस्थामा सम्बन्धित कर्मचारीले त्यस्तो धितोपत्र कम्तीमा तीन वर्षसम्म बिक्री गर्न नपाउने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) सङ्गठित संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई छुट्याएको धितोपत्र सम्बन्धित सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक समितिले औचित्यपूर्ण तवरबाट बाँडफाँड गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) सङ्गठित संस्थाले यस दफा बमोजिम गरिएको धितोपत्र बाँडफाँडको आधार तथा बाँडफाँड सम्बन्धी विस्तृत विवरण बाँडफाँड भएको सात दिनभित्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक मार्फत बोर्डलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

३३. **अभिलेख सुरक्षित राख्ने** : यस निर्देशिका बमोजिम धितोपत्रको बाँडफाँडसँग सम्बन्धित दरखास्त, धितोपत्रको बाँडफाँड सम्बन्धी विवरण, कागजात तथा अभिलेखहरू निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले प्रमाणित गरी कम्तीमा पाँच वर्षसम्म सुरक्षित राख्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अभिलेखलाई विद्युतीय माध्यमबाट समेत सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

३४. **निष्काशनकर्ता सङ्गठित संस्थालाई भुक्तानी दिनु पर्ने** : निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्र बाँडफाँड भएको तीन दिनभित्र धितोपत्र निष्काशनकर्ता सङ्गठित संस्थालाई निष्काशन गरिएको रकमको भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

३५. **रकम फिर्ता गर्नु पर्ने** : (१) निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले धितोपत्र बाँडफाँड भएको पाँच दिनभित्र आवेदकलाई बाँडफाँड-पत्र तथा फिर्ता गर्नु पर्ने रकम भुक्तानी दिन शुरु गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको समयवधिभित्र बाँडफाँड-पत्र तथा फिर्ता भुक्तानी दिन नसकेमा धितोपत्र बिक्री बन्द भएको मितिदेखि भुक्तानी दिन शुरु गरेको अघिल्लो दिनसम्म सरकारी ऋणपत्रको प्रचलित अन्तिम व्याजदरको आधारमा हुन आउने व्याज वापतको रकम सहित हिसाब गरी फिर्ता भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

(३) यस दफा बमोजिम फिर्ता भुक्तानी गर्दा आवेदकले दरखास्त फाराममा उल्लेख गरेको खातामा जम्मा हुने गरी रकम फिर्ता भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-६

धितोपत्रको प्रिमियम निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था

३६. **प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन वा बिक्री प्रस्तावमा प्रिमियम निर्धारण** : (१) धितोपत्रको प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन वा बिक्री प्रस्ताव मार्फत निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाको धितोपत्रको प्रिमियम गणना गर्दा पछिल्लो तीन वर्षको पूँजीकृत भएको आम्दानी (क्यापिटलाइज्ड अर्निङ्ग), भविष्यमा प्राप्त हुने नगद प्रवाहको वर्तमान मूल्य (डिस्काउन्टेड क्याँस फ्लो) र अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलनको आधारमा मूल्याङ्कनकर्ताले अपनाएको अन्य कुनै एक विधि अवलम्बन गरी प्राप्त हुने कुल मूल्यको औषत मूल्य गणना गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कायम भएको औषत मूल्य र सङ्गठित संस्थाको पछिल्लो लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण अनुसारको प्रति शेयर नेटवर्थको ²¹दुई गुणाले हुन आउने मूल्यमा जुन कम हुन्छ सो रकमलाई प्रिमियम कायम गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमका विधि अवलम्बन गर्दा लिइएका मान्यता तथा आधारहरू खुलाई सो को औचित्य समेत स्पष्ट गर्नु पर्नेछ ।

²²३७. धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशनमा प्रिमियम निर्धारण : सूचीकृत सङ्गठित संस्थाले प्रिमियममा धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहेमा त्यस्तो संस्थाको पछिल्लो लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण अनुसारको प्रति शेयर नेटवर्थ भन्दा बढी नहुने गरी प्रिमियम सहितको निष्काशन मूल्य निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-७

बोनस शेयर सम्बन्धी अवस्था

३८. बोनस शेयर निष्काशन गर्न सकिने अवस्था : (१) सङ्गठित संस्थाले आफूले सृजना गरेको वचत वा जगेडा मध्ये शेयरधनीको दावी रहन सक्ने गरी सृजना गरिएका स्वतन्त्र जगेडा तथा नगदमा प्राप्त शेयर प्रिमियम रकमलाई पूँजीकरण गरी बोनस शेयर निष्काशन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बोनस शेयर निष्काशन गर्दा देहायको अवस्था पूरा भएको हुनु पर्नेछ :-

- (क) पहिले जारी गरिसकेको शेयरको अङ्कित मूल्य बराबरको रकम चुक्ता भएको हुनु पर्ने,
- (ख) अद्यावधिक लेखापरीक्षण भैसकेको वित्तीय विवरण अनुसार मुनाफा आर्जन गरेको हुनु पर्ने ।

३९. बोनस शेयर जारी गर्न नसकिने अवस्था : देहायका अवस्थामा बोनस शेयर जारी गर्न सकिने छैन :-

- (क) दफा ३७ मा उल्लिखित व्यवस्थाहरू पूरा नभएको,
- (ख) नेटवर्थ ऋणात्मक भएको,
- (ग) कम्पनीले जारी गरेको डिभेन्चर वा ऋणपत्रका हकमा तिर्नु पर्ने व्याज तथा फिर्ता गर्नु पर्ने साँवा नतिरेको,
- (घ) म्याद नाघि सकेको निक्षेप वा निक्षेपमा दिनु पर्ने व्याज चुक्ता नगरेको,
- (ङ) अग्राधिकार शेयरको हकमा वितरण गर्नु पर्ने लाभांश वितरण नगरेको,
- (च) सरकारी तथा अन्य नियमन निकायलाई तिर्नु पर्ने रकम नतिरेको,
- (ड) कर्मचारीलाई तिर्नु पर्ने दायि त्वको लागि पर्याप्त कोषको व्यवस्था नगरेको,
- (च) कम्पनीको कुनै स्थिर सम्पत्तिलाई पुर्नमूल्याङ्कन वा बिक्री गरी सृजित वचत वा जगेडा कोषबाट बोनस शेयर जारी गर्न खोजेको,
- (छ) प्रचलित कानूनले लाभांश बाँड्नमा बन्देज लगाएको ।

²¹ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पाँचौँ संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा थप

²² धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (पाँचौँ संशोधन) निर्देशिका २०७५ द्वारा संशोधित

४०. **बोनस शेयर निष्काशन प्रक्रिया** : (१) बोनस शेयर निष्काशन गर्ने सन्दर्भमा सङ्गठित संस्थाको नियमावलीमा बोनस शेयर निष्काशन गर्न सकिने प्रावधान समावेश गरिएको हुनु पर्नेछ र सो नभएमा त्यस्तो व्यवस्था समावेश गरेर मात्र बोनस शेयर निष्काशन गर्ने निर्णय कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ । मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको हकमा नेपाल राष्ट्र बैंक तथा बीमा कम्पनीको हकमा बीमा समितिको पूर्व स्वीकृति लिएर बोनस शेयर निष्काशन गर्ने व्यवस्था भएमा सोही बमोजिम पूर्व स्वीकृति लिई कम्पनी सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम साधारण सभाबाट विशेष प्रस्ताव पारित गराई बोनस शेयर निष्काशन गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम कुनै सङ्गठित संस्थाले बोनस शेयर जारी गर्ने भएमा बोनस शेयरको लागि शेयरधनी किताब बन्द गरिने मिति साधारण सभा सम्बन्धी जानकारीमा समावेश गरी सो को सूचना राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । सोको संक्षिप्त सूचना एफ.एम. रेडियो तथा अनलाईनमा समेत दिनु पर्नेछ ।

(४) बोनस शेयर निष्काशन गरेपछि हुन आउने कूल पूँजी सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा उल्लेख भए अनुसारको अधिकृत तथा जारी पूँजीको सीमा भन्दा बढी भएमा साधारण सभामा पूँजी वृद्धि गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको प्रस्ताव साधारण सभाबाट पारित भएपछि पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको हकमा कम्पनी सम्बन्धी प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम अधिकृत पूँजीको हकमा कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति प्राप्त गरी र जारी पूँजीको हकमा उक्त कार्यालयमा अभिलेख गराई कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

(६) बोनस शेयरको निर्धारण गर्न सङ्गठित संस्थाको खुद सम्पत्ति गणना गर्दा वासलातमा देखाइएका मुनाफामा असर पार्न सक्ने सम्पूर्ण सम्भावित दायित्व वापतको व्यवस्था आवश्यकता अनुसार गरेको हुनु पर्नेछ ।

²³(७) बोर्डमा धितोपत्र दर्ता गरेका सम्पूर्ण संगठित संस्थाहरूले शेयरधनीलाई प्रदान गर्ने बोनस शेयर वितरण गर्दा लाग्ने लाभांश कर सम्बन्धित संगठित संस्थाले नै लाभांशबाट मिलान गरी भुक्तानी गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

४१. **बोनस शेयर दर्ता तथा सूचीकरण गर्नु पर्ने अवधि** : (१) सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक समितिले बोनस शेयर निष्काशन गर्ने निर्णय गरे पश्चात सो प्रस्ताव विशेष प्रस्तावको रूपमा साधारण सभामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पेश भएको प्रस्ताव साधारण सभाले पारित गरी बोनस शेयर निष्काशन गर्ने निर्णय गरेमा त्यस्तो निर्णय बमोजिमको बोनस शेयर त्यस्तो निर्णय भएको तीस दिनभित्र धितोपत्र दर्ताका लागि बोर्डमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

तर त्यसरी बोनस शेयर जारी गर्दा त्यस्तो संगठित संस्थाको पूँजी वृद्धि हुने भएमा प्रचलित कानून बमोजिम पूँजी वृद्धि स्वीकृत भएको वा अभिलेख भएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निष्काशन गरिएको बोनस शेयर बोर्डमा दर्ता गर्दा यस निर्देशिका बमोजिमको व्यवस्था पालना गरिएको व्यहोरा सहितको कागजात कम्पनी सचिवले प्रमाणित गरी निवेदन साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

४२. **सञ्चालक समितिको निर्णय अनुसार हुने** : सञ्चालक समितिले निर्णय गर्दाको अवस्थामा नै बोनस शेयर निष्काशन गर्ने वा नगद लाभांश दिने वा दुवै दिने हो सो सम्बन्धमा स्पष्ट गर्नुपर्दछ । एक पटक निर्णय

²³ धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट (दर्ता संशोधन) निर्देशिका २०८२ द्वारा थप

भैसकेपछि थपघट गर्न वा नगद लाभांशको सट्टा बोनस शेयर निष्काशन गर्न वा बोनस शेयरको सट्टा नगद लाभांश वितरण गर्न पाईने छैन ।

४३. **बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्ने** : सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक समितिले बोनस शेयर निष्काशन गरी पूँजी वृद्धि गर्ने निर्णय गरे पश्चात सो बारे बोर्ड तथा धितोपत्र बजारलाई त्यस्तो निर्णय भएको सोही दिन वा भोलीपल्टसम्म जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-८

विविध

४४. **प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा हुनु पर्ने व्यवस्था** : (१) सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा सर्वसाधारणमा निष्काशन गरिने शेयरको अनुपात अनुसार सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था गरिएको हुनु पर्नेछ ।

(२) प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्न चाहने सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा शेयरधनीको अधिकार, साधारण सभा सम्बन्धी व्यवस्था तथा धितोपत्र खरिद बिक्री भएकोमा सरल तरिकाबाट धितोपत्र दाखिला खारेज हुने व्यवस्था गरी कार्यविधिहरू समेत स्पष्टरूपमा उल्लेख गरिएको हुनु पर्नेछ ।

४५. **विवरणपत्र भन्दा फरक भएमा जानकारी दिनु पर्ने** : (१) विवरणपत्र, हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरणहरू, विवरण पुस्तिका वा अन्य विवरणमा प्रक्षेपण गरिएका विवरणहरूमा पन्ध्र प्रतिशत वा सो भन्दा बढी फरक पर्न गएमा सो को कारण सहित खुलाई सङ्गठित संस्थाले बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण तथा प्रक्षेपणकर्ताको जानकारी सहित सङ्गठित संस्थाको आगामी वार्षिक प्रतिवेदनमा समावेश गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

४६. **स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्न सक्ने** : (१) धितोपत्र निष्काशन गर्ने सङ्गठित संस्थाको विवरणपत्र, हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरणहरू, विवरण पुस्तिका वा अन्य विवरण स्वीकृत गर्नु अघि बोर्डले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित संस्थाको कार्यालय वा कार्यस्थलको स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गरी सम्बन्धित सङ्गठित संस्थालाई कुनै आदेश वा निर्देशन दिएमा सो आदेश वा निर्देशन पालना नगरी सार्वजनिक निष्काशन गर्न पाईने छैन ।

४७. **एक आपसमा गाभिएको सङ्गठित संस्थाको धितोपत्र दर्ता गर्नु पर्ने** : (१) बोर्डमा धितोपत्र दर्ता गराएका साविक सूचीकृत सङ्गठित संस्थाहरू एक आपसमा देहाय बमोजिम गाभिएमा बोर्डमा धितोपत्र दर्ता गर्नु पर्नेछ :-

- (क) साविक एक वा एक भन्दा बढि सूचीकृत सङ्गठित संस्था एक आपसमा गाभिएमा त्यसरी गाभिएका सङ्गठित संस्था मध्ये साविक कै कुनै एक कम्पनीको नाम कायम भएको,
- (ख) साविक एक वा एक भन्दा बढि सूचीकृत सङ्गठित संस्था एक आपस गाभिएर नयाँ सङ्गठित संस्था बनेको,
- (ग) साविक सूचीकृत सङ्गठित संस्थाले अर्को साविक सूचीकृत सङ्गठित संस्थालाई प्राप्त गरेको,
- (घ) साविक सूचीकृत सङ्गठित संस्थाले सूचीकृत नभएको सङ्गठित संस्थालाई खरिद वा प्राप्त गरेको ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम धितोपत्र दर्ता गर्दा नियमावलीको नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निवेदन दिँदा देहाय बमोजिमका कागजात पेश गर्नु पर्नेछ :-

- (क) सङ्गठित संस्थाको साधारण वा विशेष सभाको निर्णय,
- (ख) सङ्गठित संस्थाको प्रबन्धपत्र र नियमावली,
- (ग) सम्बन्धित नियमन निकायको स्वीकृती पत्र,
- (घ) गाभिने सम्बन्धमा भएको सम्झौता पत्र,
- (ङ) गाभिदाको शेयर अनुपात खुल्ने कागजात,
- (च) शेयर पूँजी कायम भएको कागजात ।

(४) सूचिकृत संगठित संस्थाहरू गाभ्ने वा गाभिने कार्य सम्पन्न भए पश्चात एकिकृत कारोबार शुरु भए सँगै शेयरको कारोबार समेत शुरु हुने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

तर एकिकृत कारोबार शुरु भए सँगै शेयरको कारोबार समेत शुरु हुने व्यवस्था गर्न नसकिने भएमा एकिकृत कारोबार शुरु भएको बढीमा पन्ध्र दिनभित्र शेयरको कारोबार शुरु गर्नु पर्नेछ ।

४८. **लगानीकर्तालाई कागजातमा पहुँच प्रदान गर्ने** : (१) सार्वजनिक निष्काशनका लागि बोर्डबाट प्राप्त निष्काशन अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि, तोकिएका शर्तहरू र बोर्डमा धितोपत्र दर्ता र निष्काशन अनुमति प्रदान गर्ने प्रयोजनका लागि पेश गरेका विवरणहरूको एक-एक प्रति निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकले प्रमाणित गरी दरखास्त वितरण गर्ने कार्यालयहरू र निष्काशनकर्ता सङ्गठित संस्थाको मुख्य कार्यालयमा राख्नु पर्नेछ ।

(२) धितोपत्र निष्काशनको क्रममा बोर्डबाट स्वीकृत भएको विवरणपत्र, हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरणहरू, विवरण पुस्तिका, बिक्री प्रस्तावहरू लगानीकर्ताले सहज रूपमा हेर्न सक्ने र उनीहरूलाई सूचित निर्णयमा पुग्न सहज गर्ने उद्देश्यले त्यस्ता विवरणहरू सम्बन्धित निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक तथा निष्काशनकर्ता कम्पनी प्रत्येकको आफ्नो वेभसाइटमा धितोपत्र बिक्री बन्द नभएसम्म राख्नु पर्नेछ ।

(३) बोर्डबाट स्वीकृत भएको विवरणपत्र, हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरणहरू, विवरण पुस्तिका, बिक्री प्रस्तावहरू सार्वजनिक निष्काशनका लागि प्रकाशन गर्नु दुई दिन अगावै सोको विद्युतीय प्रति बोर्डको वेभसाइटमा राख्ने प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको विवरणहरू कुनै लगानीकर्ताले हेर्न चाहेमा हेर्न दिने र प्रतिलिपि माग गरेमा न्यूनतम शुल्क लिई प्रतिलिपि उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

४९. **साधारणसभा गर्न नहुने** : सार्वजनिक निष्काशनका लागि अनुमति प्राप्त गरिसकेको सङ्गठित संस्थाले नयाँ शेयरधनीहरू समेत समावेश नभई साधारणसभा गर्नु हुँदैन ।

तर बाध्यात्मक अवस्था परी साधारणसभा गर्नु परेमा सो साधारण सभा नयाँ लगानीकर्ताहरूको हित विपरीत नहुने प्रतिबद्धता सहित साधारण सभा गर्नुको कारण, औचित्य र सभामा छलफल हुने विषयहरू खुलाई बोर्डमा निवेदन दिएमा बोर्डले साधारण सभा गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

५०. **लगानीकर्ताको गुनासो सुन्ने तथा समाधान गर्ने** : (१) आफूले निष्काशन गरेको धितोपत्रको सम्बन्धमा वा आफूले गरेको निष्काशन सम्बन्धी कार्य सम्बन्धमा कुनै गुनासा प्राप्त भएमा यथाशिघ्र समाधान गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त गुनासा तथा समाधानको स्थिति सम्बन्धमा बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

५१. **धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिकाको व्यवस्था बमोजिम हुने** : सार्वजनिक निष्काशनको दरखास्त सङ्कलन गर्न बोर्डबाट अनुमति प्राप्त बैङ्क वा वित्तीय संस्था मार्फत धितोपत्र खरिदका लागि दरखास्त दिएको भएमा त्यस्तो दरखास्त सम्बन्धमा धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्काशन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३ को व्यवस्था बमोजिम हुनेछ ।
५२. **निर्देशिकाको व्याख्या** : यो निर्देशिकामा लेखिएका कुराहरू कार्यान्वयन गर्ने सीलसीलामा व्याख्या सम्बन्धी कुनै प्रश्न उठेमा बोर्डले गरेको व्याख्या बोर्डको काम कारवाहीको लागि अन्तिम हुनेछ ।
५३. **खारेजी र बचाउ** : (१) धितोपत्र निष्काशन निर्देशिका, २०६५, धितोपत्र बाँडफाँड सम्बन्धी निर्देशिका, २०६८ र बोनस शेयर निष्काशन निर्देशिका, २०६७ खारेज गरिएको छ ।
- (२) धितोपत्रको निष्काशनका सम्बन्धमा यसअघि बोर्डबाट जारी भएका आदेश तथा निर्देशन खारेज गरिएको छ ।
- (३) धितोपत्र निष्काशन निर्देशिका, २०६५, धितोपत्र बाँडफाँड सम्बन्धी निर्देशिका, २०६८ र बोनस शेयर निष्काशन निर्देशिका, २०६७ तथा यस अघि बाँडको आदेश तथा निर्देशन बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै निर्देशिका बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१
(दफा १२ को उपदफा (८) सँग सम्बन्धित)
हकप्रद शेयर जारी गर्दा समावेश गर्नु पर्ने विवरण

१. मुखपृष्ठमा उल्लेख हुनु पर्ने कुराहरू :-
 - १.१ सङ्गठित संस्था कुन ऐन अन्तर्गत संस्थापित तथा कारोबार गर्ने
 - १.२ सङ्गठित संस्थाको नाम, लोगो, रजिष्टर्ड कार्यालयको ठेगाना, टेलिफोन नम्बर, वेभसाइट तथा इमेल ठेगाना,
 - १.३ सङ्गठित संस्थाको चुक्ता पूँजी, हकप्रद शेयर निष्काशनको अनुपात तथा सङ्ख्या, अङ्कित मूल्य,
 - १.४ दरखास्त साथ भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम,
 - १.५ हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था तथा विवरणहरू भन्ने वाक्यांश,
 - १.६ सङ्गठित संस्थाको लेखापरीक्षण भएको पछिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरणमा नेटवर्थ अङ्कित मूल्य (फेस भ्यालु भन्दा कम भएको अवस्थामा तत्सम्बन्धी विवरण,
 - १.७ निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकको उद्घोषण,
 - १.८ नेपाल धितोपत्र बोर्डबाट स्वीकृत भएको मिति,
 - १.९ निष्काशन खुला हुने मिति,
 - १.१० निष्काशन बन्द हुने मिति,
 - १.११ निष्काशन तथा विक्री प्रबन्धकको नाम, लोगो, ठेगाना तथा टेलिफोन नम्बर
२. हालका शेयरधनीहरूको समूह खुल्ने संस्थागत संस्थापकहरूको हकमा उक्त संस्थाको सञ्चालकहरूको नाम, ठेगाना (प्राकृतिक व्यक्ति नखुलेसम्म) र शेयर सङ्ख्या,
३. सञ्चालक तथा कार्यकारी प्रमुखको नाम, ठेगाना, शैक्षिक योग्यता तथा अनुभव,
४. सङ्गठित संस्थाको सञ्चालन अवधी तीन वर्ष व्यतीत भैसकेको अवस्थामा विगत तीन वर्षको र तीन वर्ष व्यतीत भई नसकेको अवस्थामा सञ्चालन अवधीको वित्तीय विवरण (सहायक कम्पनी भए समष्टिकृत रुपमा) तथा आगामी तीन वर्षको प्रक्षेपित वित्तीय विवरण का साथै प्रक्षेपित प्रति शेयर आमदानी (इ.पि.यस), प्रति शेयर नेटवर्थ, नेटवर्थमा प्रतिफल र निष्काशन पूर्वको प्रति शेयर आमदानी कायम राख्न बृद्धि हुने नेटवर्थमा आवश्यक प्रतिफल,
५. आर्थिक वर्ष समाप्त भएपछि हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था र विवरणहरू पेश गरेमा, आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिबाट पेश गरेको मितिसम्ममा वासलातको मिति पछिको घटनाको वारेमा छुट्टै जानकारी विवरणपत्रमा समावेश गर्नु पर्ने,
६. धितोपत्र निष्काशन खुला हुनु पूर्व स्वीकृत भएको हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था र विवरणहरूमा उल्लेखित विवरणमा सम्बन्धित नियमन निकायको नियमन व्यवस्था, निर्देशन वा अन्य कुनै कारणबाट व्यवसाय सञ्चालनको क्रममा हुने सामान्य परिवर्तन बाहेक लगानीकर्ताका निर्णयमा खास असर पर्ने गरी तात्त्विक परिवर्तन भएमा त्यस्तो परिवर्तित विवरण समावेश गरी आवश्यक सुधार तथा संशोधन गर्नु पर्ने र त्यस्तो संशोधित हकप्रद शेयर निष्काशन सम्बन्धी व्यवस्था र विवरणहरू बोर्डबाट स्वीकृत गराएर मात्र निष्काशन सम्बन्धी कार्य शुरु गर्नुपर्नेछ,
७. निष्काशनबाट प्राप्त हुने कुल रकम सम्बन्धमा वित्तीय रुपमा स्पष्ट खुलेको उपयोग योजना सहितको विवरण,
८. निष्काशन बैङ्क (बैङ्कर टु द ईस्यु) को नाम तथा ठेगाना,
९. धितोपत्रको अङ्कित मूल्य र दरखास्त साथ भुक्तानी गर्नु पर्ने रकम,
१०. लगानीमा हुने जोखिम सम्बन्धी उद्घोषण
११. सङ्गठित संस्थाले आफ्नो व्यवसायसँग सम्बन्धित नियमन व्यवस्थाका कारण हकप्रद निष्काशन गरेको भए सो सम्बन्धी विवरण,

१२. हकप्रद शेयर जारी गर्नु परेको कारण, उठाइने पूँजी लगानी सम्बन्धी योजना तथा उक्त लगानीबाट प्राप्त हुने प्रतिफल सम्बन्धी विवरण,
१३. हकप्रद शेयर जारी गर्दा तोकिएको अनुपातलाई उचित मान्न सकिने आधारहरू र त्यसलाई पुष्टि गर्ने सङ्गठित संस्थाको वित्तीय स्थिति ।

अनुसूची-२
(दफा ३० को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)
धितोपत्र बाँडफाँडको नमूना

१. यदि कुनै कम्पनीले सय रुपैयाँ दरको दश लाख कित्ता धितोपत्र निष्काशन गर्दा धितोपत्र खरीदका लागि देहाय अनुसार दरखास्त प्राप्त भएमा बुँदा नं. २ अनुसार बाँडफाँड गरिनेछ ।

सार्वजनिक निष्काशनमा परेको आवेदन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	आवेदन परेको सेयर कित्ता	आवेदक संख्या	आवेदन रकम
१	१०	१०,०००	१,००,००,०००
२	२०	७,०००	१,४०,००,०००
३	३०	७,५००	२,२५,००,०००
४	४०	६,०००	२,४०,००,०००
५	५०	५,०००	२,५०,००,०००
६	१००	४,०००	४,००,००,०००
७	२००	३,०००	६,००,००,०००
८	३००	२,०००	६,००,००,०००
९	५००	१,०००	५,००,००,०००
जम्मा		४५,५००	३०,५५,००,०००

२. बाँडफाँड तालिका :-

१	२	३ (१X२)	४ (कोलम ३ को कित्ता जोडदै जाने)	निष्काशित कित्ता - कूल बाँडफाँड हुने कित्ता
धितोपत्र प्राप्त गर्ने आवेदक संख्या	प्रति आवेदक बाँडफाँड गरिने कित्ता	बाँडफाँड हुने कित्ता	कूल बाँडफाँड हुने कित्ता	बाँकी कित्ता
४५,५००	१०	४,५५,०००	४,५५,०००	५,४५,०००
३५,५००	१०	३,५५,०००	८,१०,०००	१,९०,०००
२८,५०० मध्ये १९,०००लाई गोला प्रथाबाट	१०	१,९०,०००	१०,००,०००	-

(पुनश्च : माथिको नमूनामा न्यूनतम दश कित्ता आवेदन गर्नेले दश कित्ता र न्यूनतम बीस कित्ता आवेदन गर्नेले बीस कित्ता नै पाउने अवस्था रहन्छ । यस्तै गोला प्रथाबाट छानिने आवेदकले थप दश कित्ता सहित तीस कित्ता पाउने अवस्था रहन्छ ।)

